

Anu Johanna Palm

**TANSSI-INNOSTAMINEN
NUORISOTYÖSSÄ**
Innostajan ja innostettavan kokemuksia
osallisuudesta

Opinnäytetyö
Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma

Marraskuu 2015

KUVAILULEHTI

	Opinnäytetyön päivämäärä 26.10.2015		
Tekijä(t) Anu Johanna Palm	Koulutusohjelma ja suuntautuminen Kansalaistoiminta ja nuorisotyö		
Nimeke Tanssi-innostaminen nuorisotyössä – osallisuuden kokemuksia			
Tiivistelmä Tanssi-innostaminen on taiteellis-pedagoginen menetelmä, jossa yhdistyvät sekä tanssitaiteellinen toiminta, että kasvatukselliset ulottuvuudet. Ensimmäiset tanssi-innostajat ovat valmistuneet 2014 ja osa heistä käyttää tälläkin hetkellä menetelmää nuorisotyössä. Opinnäytetyöni on laadullinen tutkimus, jossa käytin aineistonkeruumenetelmänä teemahaastatteluita. Tutkin opinnäytetyössäni miten tanssi-innostajat ja innostettavat kuvaavat nuorten osallisuuden kokemusta tanssi-innostamisessa? Haastatteluista selvisi muun muassa, että tanssi-innostajilla, että innostettavilla on vahva tarve itseilmaisuun. Haastateltavat tanssi-innostajat ovat kaikki aloilla joissa, ilmaisutaito on jollain tavalla osa työtä ja samalla myös osa heitä. Nuoret taas ehkä vielä hakevat sitä, miten ilmaista itseään. Haastatteluista nousi esiin teemoja, joita ovat: yhteisöllisyys, dialogisuus ja itseilmaisuus. Näitä teemoja tarkastelen osallisuuden käsitteen kautta tutkimustuloksissani. Osallisuus määritellään karkeasti mahdollisuudeksi vaikuttaa. Nuorten osallisuus on ollut yhteiskunnassamme paljon esillä etenkin syrjäytymistä ehkäisevä tekijänä. Osallisuudella on kaksi ulottuvuutta, poliittinen ja sosiaalinen, jotka kietoutuvat toisiinsa. Sain tutkimuksessani selville, että tanssi-innostamisella ja nuorisotyöllä on paljon yhteisiä tavoitteita. Tanssi-innostaminen, kuten nuorisotyökin, pyrkii muun muassa nuorten osallisuuden lisäämiseen.			
Asiasanat (avainsanat) tanssi-innostaminen, tanssi-innostaja, nuorisotyö, osallisuus			
Sivumäärä 33+8	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">Kieli Suomi</td> <td style="width: 50%;">URN</td> </tr> </table>	Kieli Suomi	URN
Kieli Suomi	URN		
Huomautus (huomautukset liitteistä)			
Ohjaavan opettajan nimi Tommi Pantzar	Opinnäytetyön toimeksiantaja Raisa Foster		

DESCRIPTION

		Date of the bachelor's thesis 25.10.2015
Author(s) Anu Johanna Palm	Degree programme and option Civic activities and youth work	
Name of the bachelor's thesis Dance animateuring in youth work – participation experiences		
Abstract Dance animateuring is an art-pedagogical method, which combines artistic dance and pedagogical aspects. The first dance animateurs graduated in 2014 and are now applying the method in different fields of youth work. The thesis was made using methods of qualitative research, for which information has been gathered by conducting semi-structured interviews. The interviews found that both the dance animateurs and the students have a strong desire to express themselves. All the interviewed dance animateurs worked in a field where self-expression is a part of their job and at the same time, a part of their identity. The youth studied are still attempting to find ways of expressing themselves. There were three larger themes found during the interviews: sense of community, dialogue, and self-expression. For this thesis, these themes were examined from the viewpoint of social engagement. A rough definition of social engagement is to have the possibility of exerting influence. When discussed in our society, the concept of social engagement and what its' goal is, is often unclear. The social engagement of young people has been brought up in our society especially as a way to prevent alienation. There are two aspects of social engagement, political and social. The object of this thesis was to gather information on the experiences of those practicing the dance animateuring method. Through the research conducted, it was discovered that dance animateuring and youth work have many goals in common. Both dance animateuring and youth work strive to increase the social engagement of young people. Later on in this thesis other themes related to social engagement will be examined, namely: a sense of community, dialogue, and self-expression.		
Subject headings, (keywords) dance animateuring, dance animateurs, youth work, social engagement		
Pages 33+8	Language Finnish	URN
Remarks, notes on appendices		
Tutor Tommi Pantzar	Bachelor's thesis assigned by Raisa Foster	

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	1
2	TANSSI-INNOSTAMINEN.....	2
2.1	Mistä tanssi-innostamisessa on kyse?.....	2
2.2	Tanssi-innostaminen pohjautuu sosiaalipedagogiikkaan.....	3
2.2.1	Sosiokulttuurinen innostaminen.....	4
2.2.2	Fenomenologinen kehoikäsite.....	5
2.3	Tanssi-innostaja	6
2.4	Tunnustuksen pedagogiikka	7
2.5	Muutama tanssi-innostamisen harjoite	8
3	NUORISOTYÖ JA OSALLISUUS.....	10
3.1	Nuorisotyön yleiset tavoitteet ja tehtävät	10
3.2	Osallisuus nuorisotyössä.....	12
3.3	Tanssi-innostaminen ja nuorisotyö	13
4	TUTKIMUSPROSESSIN KUVAUS	14
4.1	Tutkimuskysymys.....	15
4.2	Kvalitatiivinen tutkimusote ja kokemuksen tutkiminen	15
4.3	Teemahaastattelu tiedonkeruumenetelmänä.....	16
4.4	Aineistonkeruuprosessi.....	17
4.5	Aineiston analyysi	18
4.6	Haastatteluiden kohderyhmät	19
4.6.1	Tanssi-innostajat	19
4.6.2	Innostettavat.....	21
5	TULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET.....	22
5.1	Yhteisöllisyys	24
5.2	Dialogisuus	26
5.3	Itseilmaisu.....	28
6	POHDINTA	31
	LIITTEET	
	1 Haastateltavan kirjallinen lupa	
	2 Huoltajan kirjallinen lupa	
	3 Tanssi-innostajien haastattelurunko	
	4 Innostettavien haastattelurunko	

1 JOHDANTO

Tanssi-innostaminen® on Raisa Fosterin kehittämä ja rekisteröimä taiteellis-pedagoginen menetelmä. Sen tavoitteena on elähdyttää eli innostaa kehollisten harjoitteiden avulla niin yksilöitä kuin yhteisöjäkin. Kyse ei ole minkään tietyn tanssitekniikan opettelusta tai tanssilajin hallinnasta vaan tanssi-innostamisessa pyritään näkemään ihminen aktiivisina toimijana ja oman kulttuurinsa tuottajana yhteiskunnassa. Tanssi-innostamisella pyritään oman itsetutkiskelun lisäksi myös pohtimaan omaa suhdetta toisiin ihmisiin ja ympäröivään maailmaan. (Foster, 2015c.)

Tutkimukseni sai alkunsa, kun tutustuin itse tanssi-innostamiseen 2013 vuoden syksyllä, kun Foster saapui Mikkelin Ammattikorkeakouluun pitämään muutamia tunteja luokallemme osana luovien menetelmien kurssia. Omat kokemukseni muuttivat ja laajensivat käsitystäni siitä mitä kaikkea tanssi voi olla. Jo silloin itselleni heräsi ajatuksia menetelmän käytöstä nuorisotyössä ja siitä mitä kaikkea tanssi-innostaminen voi tarjota nuorisolle.

Tanssi-innostaminen on uudehko menetelmä, jota ei ole vielä nuorisotyön näkökulmasta tutkittu. Sain tilaisuuden tämän opinnäytetyöni tekemiseen, kun ensimmäiset tanssi-innostajat valmistuivat 2014 ja aloittivat menetelmän käyttämisen eri toimintaympäristöissä. Muutama heistä käyttää menetelmää nuorisotyön kentällä, osana omaa työtään.

Haastateltavina on sekä tanssi-innostajia, että menetelmään osallistuvia nuoria. Opinnäytetyön tarkoituksena on saada tietoa tanssi-innostajien ja innostettavien kokemuksista tanssi-innostamisesta. Aineistoni koostuu teemahaastatteluista, jotka toteutan kolmelle tanssi-innostajalle, jotka käyttävät menetelmää nuorisotyössä ja kolmelle nuorelle, jotka olivat osallisia menetelmää käytettäessä.

Opinnäytetyöni tavoitteena on sekä lisätä omaa ammatillista kehittymistäni kohti asiantuntijuutta, että antaa arvokasta kokemustietoa tanssi-innostamisesta nuorisotyössä. Opinnäytetyöni antaa tietoa niin nuorisoalan ammattilaisille kuin kasvatuksesta ja taiteesta kiinnostuneille ihmisille.

2 TANSSI-INNOSTAMINEN

2.1 Mistä tanssi-innostamisessa on kyse?

Tanssi-innostamisessa on kyse oman luontevan liikeilmaisun löytämisestä ja itsensä ilmaisemisesta tanssi-improvisaatioharjoitusten avulla. Siinä ei ole kyse minkään tietyn tanssitekniikan tai tanssilajin opettelusta vaan siihen kuuluu olennaisesti oman ja toisten liikkeen kunnioittaminen juuri sellaisena kuin se on. (Foster 2012a, 7.)

Tanssi-innostaminen on taidekasvatusta, joka pyrkii elähdyttämään niin yksilöitä kuin yhteisöjäkin. Tanssi-innostamisen harjoitteiden avulla jokainen voi löytää yhteyden omaan kehoonsa ja sen avulla hahmottaa uudelleen omaa suhdetta yhteiskuntaan ja maailmaan. (Foster 2015a, 15.) Tanssilla innostetaan ja tanssiin innostetaan. Tanssi-innostajalla tarkoitetaan yhteisötaiteilijaa, joka innostaa ihmisiä oman itsensä tutkimiseen ja oman taiteen tekemiseen. (Foster 2015b, 7.)

Tanssi-innostamisen taustalla vaikuttaa holistinen ihmiskäsitys, jonka mukaan kehoa ja mieltä ei voi erottaa toisistaan. Tanssi-innostamiseen kuuluu oman kehon arvostaminen ja oman liikkeen kunnioittaminen. (Foster 2012b, 31-51.) Tanssi-innostaminen ei ole taiteen tekemistä taiteen vuoksi vaan siinä yhdistyy niin kasvatukselliset, yhteisölliset ja eettiset päämäärät. (Foster 2015a,10.)

Foster (2015a, 18) mukaan tanssi-innostamisen projekti voi päätyä tai tähdätä alusta lähtien julkiseen esitykseen – näin ei kuitenkaan tarvitse tapahtua. Teoksissa pyritään siihen, että jokainen tanssija tulisi nähdyksi omana itsenään. Tunnetuin tanssi-innostamisen menetelmällä syntynyt teos *Katiska*, jossa nuoret miehet kertovat omaa tarinaansa lauluin ja liikkein keinoin. Jo miltein kymmenen vuoden ajan *Katiskaa* on esitetty niin Suomen eri kaupungeissa kuin muuallakin Euroopassa. (Foster 2012a, 7.) *Katiskan* pohjalta syntyi myös Fosterin kasvatustieteen alaan kuuluva väitöskirjatutkimus.

Tanssi-innostaminen menetelmänä on uusi ja sen takia vähän tutkittu. Aiheesta löytyy Fosterin artikkeleita, opaskirja ja väitöskirja. Väitöskirjassaan, *The Pedagogy of Recognition. Dancing Identity and Mutuality*, hän käsittelee tanssi-innostamista ja sen teoreettista taustaa laajemmin. Hän myös esittelee uuden kasvatuksellisen ajattelumal-

lin, tunnustuksen pedagogiikan, johon palaan myöhemmin työssäni. Fosterilta on ilmestynyt vastikään myös opaskirja, *Tanssi-innostaminen, Kohti yksilön ja yhteisön hyvinvointia*, tarkoitettuna ensisijaisesti ohjaajille. Fosterin lisäksi tanssi-innostamista on tutkinut Timo Karvonen (2014) yhteisöpedagogin opinnäytetyössään sekä aihetta on myös sivunnut Salla-Maria Santos (2015) omassa tanssipedagogiikan opinnäytetyössään.

Tutkimus on ajankohtainen, koska tutkittua tietoa menetelmän käytöstä nuorisotyössä ei ole. Tällä hetkellä tanssi-innostamisen tutkimus jatkuu Art-Eco-projektissa (2015 - 2017), jonka tarkoitukseni on tutkia empaattis-ekologista ihmisyyttä taiteen keinoin. Toivon, että opinnäytteeni myös antaa lisätietoa myös tähän tutkimustyöhön.

Timo Karvonen on omassa opinnäytetyössään, ”*Jotakin tulee muuttumaan – se on varma*”, käsitellyt tanssi-innostamista kokemuksena innostettavan näkökulmasta. Hän on tutkinut miten tanssi-innostaminen vaikuttaa yksilöön ja minkälaisia kokemuksia hänellä itsellään on tanssi-innostamisesta. Karvonen pohdinnassaan esittää toiveen, että menetelmää tutkittaisiin jatkossa nuorisotyön näkökulmasta laajemmin. Ja tämä opinnäytetyö ikään kuin vastaa tähän toiveeseen.

2.2 Tanssi-innostaminen pohjautuu sosiaalipedagogiikkaan

Suomen sosiaalipedagoginen seura Ry (2015) mukaan sosiaalipedagogiikka tarkastelee ihmisen kasvua yhteiskunnan sosiaalisesti ja aktiiviseksi jäseneksi. Keskiössä on myös pedagoginen toiminta eli kasvatus. Se ymmärretään sosiaalipedagogiikassa hyvin laajasti. Kasvu ja kasvatus ovat sellaisia asioita, joita tapahtuu ihmisen eri elämänalueilla koko elämän ajan.

Foster (2015a, 54) toteaa, että sosiaalipedagogiikka on kiinnostunut yksilön kasvusta omassa sosiaalisessa ympäristössä ja sen tarkoituksena on auttaa yksilöitä löytämään oma paikkansa yhteiskunnassa. Tanssi-innostaminen on ennaltaehkäisevää sosiaalipedagogiikkaan pohjautuvaa työtä taiteen keinoin (Foster 2015, ks. myös Foster 2012b.) Sosiaalipedagogiikan tulkinnessa on maakohtaisia eroja. Sosiaalipedagogiikan pohjoismaisissa tulkinnoissa korostetaan sosiaalisen syrjäytymisen pedagogista ehkäisyä ja lievittämistä. Tavallista on ajatella, että sosiaalipedagogiikassa on kyse sosiaalisesta

auttamisesta, joka perustuu pedagogiseen kehykseen. (Nivala & Saastamoinen 2010, 172.)

Ranne (2002, 15) kirjassaan, *Sosiaalipedagogiikan ydin*, selvittää miten asiantuntijat ovat käsitteellisesti selventäneet sosiaalipedagogiikkaa ja osallistuneet sen kehittämiseen. Sosiaalipedagogiikkaa varjostaa se, että sen täsmällinen määrittäminen on vaikeaa. Hämäläinen (2002, 91) lisää, että sosiaalipedagogiikassa kyse on enemmänkin ajattelutavasta ja siitä miten hahmotamme maailmaa. Se ajattelutapa saa meidät työskentelemään tietyllä tavalla. (Ranne 2002.)

Ranne (2002, 98) jatkaa, että asiantuntijat haastattelujen perusteella ilmaisevat sosiaalipedagogiikkaa hyvin eri tavoin. Mitä tulee käsitteisiin, vallitsee heidän välillään yhteisymmärrys. Tärkeimpiä käsitteitä ovat yhteisöllisyys, osallisuus ja dialogisuus. Myös liikkeelle saaminen, toiminnallisuus ja voimaantuminen kuvaavat sosiaalipedagogista toimintaa.

2.2.1 Sosiokulttuurinen innostaminen

Kurjen (2000, 44) mukaan innostaminen on ammatillista toimintaa, jonka tiedeperusta löytyy sosiaalipedagogiikasta. Tanssi-innostaminen pohjautuu sosiaalipedagogiseen ajattelutapaan ja sitä kautta sosiokulttuuriseen innostamiseen (ks. Foster 2012b.).

Tanssi-innostaminen on käsitteenä kaksiosainen. Se koostuu sanoista tanssi ja innostaminen. Tanssi nähdään kehollisen ilmaisun muotona ja innostaminen taas sosiaalipedagogisena menetelmänä. Kurjen (2000, 19 – 20) mukaan innostamisen käsitteen haltuunotto on tärkeää, koska innostamisen pitäisi aina olla perusteltua ja reflektoitua suhteessa innostamiseen ja koko metodologiaan. Eli toisin sanoen mistä tahansa toiminnasta ei voi käyttää termiä innostaminen vaan sen käyttöä pitäisi pystyä perustelemaan.

Innostaminen tulee latinankielisestä sanasta anima eli elämä. Sillä voidaan myös tarkoittaa elähdyttämistä. Innostaminen voidaan myös johtaa sanasta animus jolloin siihen lisätään liike ja motivaatio. Määritelmien taustalla on ajatus siitä, että innostaminen on tapa elähdyttää ihmistä ja herättää ihmisten tietoisuutta, niin itsestään kuin ympäröivästä maailmasta. (Kurki 2000, 19.)

Innostaminen on yksi sosiaalipedagogiikan muoto. Sosiokulttuurinen innostaminen sisältää kaksi käsitettä, joita ovat kulttuurinen demokratisaatio ja kulttuurinen demokratia. Tavoitteena kulttuurisessa demokratisaatiossa on, että mahdollisimman moni ihminen pääsee nauttimaan perinteisistä kulttuurisen toiminnan tuotteista. Innostaja toimii tässä välittäjänä taiteen ja kansan välillä. Kulttuurinen demokratia menee syvemmälle. Sen tarkoituksena on sellaisen osallistumisen lisääminen, missä ihmiset ovat itse toimijoita ja oman kulttuurinsa tuottajia. (Kurki 2000, 14.)

Sosiokulttuurista innostamista tarkasteltaessa on palattava hieman historiaan ja siihen kuinka laajasti ilmiö voidaan määrittää. Sosiokulttuurisen innostamisen syntyä on ensinnäkin mahdoton määrittellä, koska sitä on ollut aina. Kuuluisat Kreikan filosofit ovat olleet oman aikansa innostajia. Sosiokulttuurinen innostaminen sanotaan saaneen alkunsa Ranskassa toisen maailmansodan jälkeen. Ranskalaiset pyrkivät elvyttämään innostamisen avulla demokraattisia arvoja, jotka olivat kadonneet sodan aikana. Innostaminen ammattina on syntynyt varsinaisesti 60-luvulla vapaaehtoistyön pohjalta. Ranskassa innostamisella oli tarkoitettu lähinnä osallistumisen, pedagogisen tiedostamisen ja osallistumisen liikkeenä. (Kurki 2000, 11 – 19.)

Kurjen mukaan (2000, 14) sosiokulttuurisen innostamisen avulla pyritään parantamaan yhteiskuntaan. Keskeistä on osallisuuden, yhteisöllisyyden ja luovuuden ruokkiminen innostamisen avulla. Innostamisen avulla on pyritty kasvattamaan sekä saavuttamaan osallistavaa kulttuuria.

2.2.2 Fenomenologinen kehokäsitys

Fosterin (2015a, 35 – 36) mukaan tanssi-innostamisella pyritään löytämään yhteenkuuluvuutta myös maailman kanssa. Sana keho tai eletty keho viittaa, minään, joka on keho, mieli ja henki kokonaisuus. Minä kantaa kehossaan tunteita, kokemuksia ja muistoja. Minuudella arkielämässä emme tarkoita kehoamme vaan järkipäätä itseämme.

Fenomenologia on filosofian suuntaus, joka pureutuu ilmiöiden ytimeen nimenomaan siten miten yksilöt havainnoivat ilmiöitä. Tanssi-innostamisen fenomenologinen ymmärrys pohjautuu ranskalaisen filosofin Maurice Merleau-Pontyn (1908 - 1938) ajatte-

luun. Merleau-Ponty korostaa eletyn kehon merkitystä havainnossa. Kehoni on minun ja sen kautta koen maailmaa. Keho on kokemuksen subjekti. (Foster 2015a, 31 -33.)

Länsimaisessa tieteessä tarkastelemme asioita hyvin rationaalisesti ja havainnoimme maailmaa hyvin pitkälti omien käsitteidemme ja ennakkoluulojemme kautta. Tanssi-innostamisella pyritään ikään kuin tällaisen rationaalisen ajattelun ulkopuolelle. Kehollisten harjoitteiden avulla tanssi-innostamisella pyritään suoraan kohtaamiseen todellisuuden kanssa. Pohjimmiltaan tanssi-innostamisessa on siis kyse yrityksestä tutkia ihmisyyttä keho-mieli-henki-kokonaisuutena. (Foster 2015a, 37.)

2.3 Tanssi-innostaja

Tanssi-innostaminen on rekisteröity menetelmä ja vain koulutetuilla tanssi-innostajilla on oikeus käyttää Tanssi-innostaminen -nimikettä omasta toiminnastaan, silloin kuin toiminta vastaa menetelmän periaatteita. Rekisteröityneet tanssi-innostajat ovat käyneet Tanssi-innostaminen: perusteet (25 op) -koulutuksen. (Foster 2015c.)

Foster (2015a, 16) kuvaa tanssi-innostajia yhteisöllistäjinä, joiden tehtävänä on innostaa ihmisiä tekemään itse tanssitaideita. Tanssi-innostaja myös omaksuu monitaiteellisen lähestymistavan ilmiön ja identiteettien tutkimisessa, samalla tavoin kun nykytaiteessa. Tanssi-innostaja auttaa ihmisiä löytämään jokaisen yksilöllisen tavan liikkua ja käyttää kehoaan.

Kurjen (2000, 88 - 81) mukaan innostaa ei voi, jollei ole innostunut eivätkä näin ollen kaikki ihmiset sovi innostajiksi. Monissa maissa innostaminen on ammatti, johon koulutetaan ja johon on velvollisuuksia ja pätevyysvaatimuksia. Tavoitteena innostajalla on ylläpitää ihmisten henkilökohtaista turvallisuutta ja samalla myös elävöittää ihmisten yhteisöllistä- ja tunnealueen elämää. Innostajat työskentelevät monilla eri yhteiskunnan kentillä, mutta selkeimpänä työkenttänä on nuorisoon liittyvä työ. Kurki (2000, 85) kertoo myös, että innostamisen perusteiksi Eurooppalaisessa alan koulutuksessa opiskellaan muun muassa sosiokulttuurisia ja filosofisia sisältöjä, kommunikation taitoja, erityiskasvatuksen lainsäädäntöä, sosiaalilainsäädäntöä sekä perheoikeutta. Tanssi-innostajat opiskelevat osana koulutusta sosiaalipedagogiikan ja fenomenologian perusteita, mutta eivät lainsäädäntöä.

Fosterin (2015a, 16) mukaan yksi tanssi-innostajan pätehtävistä on luoda turvallinen ympäristö liikkumiselle ja liikkumiseen lähtemiselle. Alussa liikkuminen saattaa olla hankalaa oma keho saattaa tuntua jollain tavalla vieraalta, mutta heittäytyessä musiikkiin ja liikkeeseen saattaakin olla, että kaikki tuntuu hyvin luonnolliselta.

Tanssi-innostajasta voidaan siis sanoa, että hän on organisaattori, yhteisöllistäjä ja herkistäjä. Innostaja on vastuussa prosessin pedagogisesta luonteesta, että lopullisesta taiteellisesta tasosta. Hänen tehtävänsä on luoda toiminnalleen puitteet, että avoin dialogisuus on mahdollista. Ideaalinen tilanne on saavutettu kun ryhmä alkaa toimia ilman innostajaa. Innostajan tehtävä on myös herkistää, jonka tarkoituksena on ohjata ihmistä ajattelemaan ja näkemään maailmaa eri tavalla kuin ennen. (Foster 2015a, 23-24).

Kurki (2000, 8) määrittelee innostajan tärkeimmäksi tehtäväksi toimia oppaana ihmisille, elämän tiellä. Hän on opas, ohjaaja, suunnannäyttävä ja turva, joka saattaa ihmisiä yhteen. Innostaja on toiminnan ja kommunikaation edistäjä, joka johdattelee ihmisiä aitoihin dialogeihin ja kohtaamisiin.

2.4 Tunnustuksen pedagogiikka

Tanssi-innostaminen on pedagogista toimintaa, jota ohjaa tunnustuksen pedagogiikka. Fosterin väitöskirja, *Pedagogy of Recognition. Dancing Identity and Mutuality*, esittelee uuden kasvatuksellisen ajattelumallin, tunnustuksen pedagogian. Fosterin Tunnustuksen pedagogia juontaa juurensa ranskalaisen filosofin Paul Ricoeurin reconnaissance-käsitteen analyysin pohjalta. Englannin kielen recognition täytyy kääntää kolmella sanalla: tunnistaminen, tunteminen, tunnustaminen. Näiden kolmen merkityksen kautta Foster on kuvannut sen mikä hänelle on tärkeää kasvatuksessa. (Foster 2015a, 57-58.)

Tunnustuksen saaminen itseltään ja toisilta on elämän eteenpäin vievä voima. Joka päivä taistelemme siitä, että saamme tunnustusta itsellemme. Oikeudenmukaisuuden käsite on vahvasti yhteydessä tunnustuksen käsitteeseen. Tunnustuksessa on myös kyse arvostamisesta ja kunnioittamisesta sekä hyväksytyksi tulemisesta. (Foster 2015a, 57 – 58.) Tunnustuksessa on kyse siitä, että ihmiset tunnustavat toinen toisensa ja sitä kautta syntyy aito vuorovaikutuksellinen suhde toiseen ihmiseen.

Tunnustuksen pedagogia on uudenlainen pedagogisen ajattelun malli, joka asettaa tunnustuksen antamisen ja saamisen kasvatuksen tärkeimmäksi päämääräksi. Kasvattajan ja kasvatettavan molemminpuolinen kunnioitus on onnistuneen oppimistapahtuman edellytys. Tunnustuksen pedagogian sisäistänyt kasvattaja ei halua ylhäältä päin antaa ohjeita vaan ihmettelee yhdessä oppijan kanssa maailmaa. Kokemusten ja elämysten kautta tanssi-innostamisesta tulee osa tunnustuksen pedagogiaa. (Foster 2015a, 57 – 71.)

2.5 Muutama tanssi-innostamisen harjoite

Tanssi-innostamisen harjoitteiden avulla jokainen ihminen voi löytää oman kehoihteyden. Sen kautta voimme hahmottaa paikkaamme maailmassa ja omaa identiteettiämme. (Foster 2015a, 15.) Seuraavaksi esittelen muutaman tanssi-innostamisen perusharjoitteen, joita tanssi-innostajat käytännön työssä voivat toteuttaa. Muutaman harjoitteen esille tuominen antaa mielestäni hieman paremmin kuvan, siitä mitä tanssi-innostaminen voi käytännössä olla. Nämä harjoitteet tulevat haastatteluissani ilmi, joten myös sen vuoksi koin niiden esittelemisen tarpeelliseksi tutkimukseni kannalta. Minulla on myös itselläni kokemus osallistumisesta näihin harjoituksiin.

Hiljainen piiri

Hiljainen piiri sopii aloitusharjoitukseksi erityisesti ryhmän kanssa, jota itse ei vielä tunne ja jotka eivät tunne toisiaan. Ryhmäläisten saavuttua tilaan innostaja ei esittele itseään ja toivota ryhmäläisiä tervetulleiksi vaan menee jonkun henkilön luokse ja ottaa tätä kädestä kiinni. Seuraavaksi innostaja ja tämä henkilö menevät seuraavan henkilön luokse ja innostaja yhdistää näiden henkilöiden kädet toisiinsa. Sitten harjoite jatkuu kolmannen, neljännen ja viidennen henkilön luo ja niin edelleen kunnes koko ryhmä lopulta muodostaa yhdessä piirin johon myös innostaja kuuluu. (Foster 2015a, 26 - 29.)

Ryhmäläiset saattavat puhua harjoituksen aikana, mutta sillä ei ole mitään väliä kunhan innostaja ei itse puhu. Piirissä harjoite jatkuu niin, että innostaja aloittaa liikkumisen johon voi kuulua: kävelyä ympyrässä, piirin laajentamista tai supistamista, käsien tai jalkojen nostelua tai istumista lattialla. Piiri voi vaihtaa otteita, nojata toisiinsa tai vaikkapa antaa vierustoverille pienen hieronnan. (Foster 2015a, 26 - 29.)

Tärkeintä on, että liikkuminen tapahtuu hiljaisuudessa, ilman sanallista ohjaamista. Harjoitetta kestoja voi vaihdella tuntemusten ja tilanteen mukaan. Innostajan tehtävänä on tarkkailla ryhmää ja aistia tuntemuksia harjoitteen aikana. Lopussa on hyvä istua piiriin ja keskustella siitä mitä harjoite ryhmäläisissä herätti. (Foster 2015a, 26 - 29.)

Kosketus

Ryhmä jaetaan sattumanvaraisesti pareiksi. Toinen pareista on liikkuja ja toinen koskettaja. Liikkuja asettuu seisomaan silmät kiinni ja kädet sivuilla rennosti. Koskettaja aloittaa asettamalla kämmentensä johonkin kohtaan liikkujan kehoa. Liikkuja voi kuvitella kosketuksen olevan magneettinen ja liikkuu kosketusta kohden siitä kohdasta missä kosketus on. Kun koskettaja ottaa käden pois liikkujan keholta niin liike loppuu ja liikkuja palaa takaisin rennosti seisoma-asentoon. Koskettaja koskee liikkujaa eri puolille kehoa ja jos liikkuja reagoi hyvin niin koskettaja voi koskettaa molemmilla käsillä yhtä aikaa. Kosketuksen pituuksia voi ja myös kannattaa vaihdella. (Foster 2015a, 26 - 29.)

Innostaja voi halutessaan laittaa taustalle soimaan rentouttavaa musiikkia. Parit vaihtavat rooleja innostajan kehotuksesta. Harjoituksen aikana tärkeää on olla puhumatta. Harjoitteessa on myös tärkeää, että liikkuja itse päättää miten liikkuu. Harjoitteen jälkeen parit voivat keskustella toistensa kanssa miltä tuntui olla koskettaja ja liikkuja. (Foster 2015a, 26 - 29.)

Harjoite jatkuu niin, että mielikuvaksi otetaan polttava käsi. Liikkuja liikkuu nyt pois päin kosketuksesta. Innostajan kehotuksessa taas sanattomasti vaihdetaan koskettajaa. Kun parit ovat koittaneet molemmin päin, voidaan istua yhdessä piiriin ja keskustella mitä kaikkea harjoitus herätti. Tarkoituksena harjoituksessa on liikkua kosketusta kohden tai kosketuksesta pois päin. (Foster 2015a, 26 - 29.)

Harjoituksen voi päättää tähän tai sen voi viedä eteenpäin esimerkiksi käyttämällä muutakin kuin kämmentä kosketuspintana tai liikutaan kosketuksen muiston perusteella eli kuvitellaan, että koskettaja on vielä siinä, vaikka ei oikeasti olekaan. (Foster 2015a, 26 - 29.)

Kaaosliike

Tämän harjoitteen taustalle voidaan valita vauhdikkaampi ja rytmikaltaan vaihteleva musiikki. Ensiksi innostaja kehottaa ryhmäläisiä liikkumaan mahdollisimman kaotisesti tilassa. Harjoitteessa ei puhuta, liikutaan yksin ja vältetään liikkeen säännöllisyyttä esimerkiksi kävelyä. Innostaja kehottaa liikkuttamaan jalkoja ja käsiä epämääräisesti ja pyytää välttämään kaikkea opittua liikettä. Seuraavaksi innostaja kehottaa liikkumaan niin, että liikkumista tapahtuu eri tasoilla: alatasossa, keskitasossa ja ylätasossa tai ilmassa. Ryhmäläisiä voi kehottaa tarkastelemaan liikettä hetken jossain näissä tasoissa. (Foster 2015a, 26 - 29.)

Liikkumista voi ohjata edelleen pyytämällä ryhmäläisiä liikkumaan hitaasti tai nopeasti kuin suinkin pystyvät tai liikkumaan niin, että liike on isoa ja tilaa vievää tai pientä ja suppeaa. Ryhmäläisiä voi myös kehottaa suuntaamaan huomionsa selkäpuolelle, jolloin voidaan kuvitella, että selkäpuoli olisi ikään kuin etupuoli. Harjoitusta voi varioida niin pitkälle kuin itse haluaa. (Foster 2015a, 26 - 29.)

3 NUORISOTYÖ JA OSALLISUUS

Nuorisotyötä on tehty Suomessa yli sata vuotta, mutta kasvatustieteellisessä tutkimuksessa ei ole vielä vakinaistettu nuorisokasvatusta omaksi tieteenalaksi, toisin kuin varhaiskasvatusta tai aikuiskasvatusta. Suomalaisen nuorisotyönteoria ja teorit eivät ole kovinkaan tiiviitä, vaikkakin Nuorisotutkimusseuran myötä Suomessa on kehittynyt oma nuorisotutkimuksen järjestelmä, joka on tuottanut luotettavaa tutkimustietoa. (Hoikkala & Sell 2008, 8.)

Osaksi tästä johtuen on hyvin vaikea määritellä, mitä nuorisotyöllä oikein tarkoitetaan. Monet eri tahot ja organisaatiot tekevät nuorisotyötä ja kaikilla heillä on hieman erilainen näkemys siitä, mikä on nuorisotyötä ja millaista nuorisotyön pitäisi olla. Seuraavaksi pyrin avaamaan nuorisotyön yleisiä tavoitteita ja tehtäviä.

3.1 Nuorisotyön yleiset tavoitteet ja tehtävät

Nuorisolain (72/2006) mukaan, nuorisotyöllä tarkoitetaan nuorten sosiaalista vahvistamista, nuorten kasvun tukemista, sukupolvien välistä sosiaalista vuorovaikutusta

sekä nuorten omaan ajankäyttöön liittyviä kansalaisuuden edistämistä. (Nieminen 2008, 22.)

Nuorisotyöllä on esitetty olevan neljä perustehtävää. Näitä ovat sosialisatiofunktio, personalisatiofunktio, kompensatiofunktio ja resurssointi- ja allokointifunktio. (Nieminen 2008, 23.) Nämä funktiot eivät sulje toisiaan pois, vaan kulkevat toinen toistaan täydentäen. Nuorisotyölle on ollut lähes mahdotonta luoda yhtä yleistä tehtävää, koska nuorisotyö on jakautunut niin monen eri tahon tehtäväksi. Näiden neljän funktion avulla on pyritty selventämään nuorisotyön yleisiä perustehtäviä. (Nieminen 2008, 27.)

Nuorisotyön *sosiaalifunktiolla* tarkoitetaan nuoren sosiaalistamista yhteiskuntaan. Perinteisesti sosiaalistamiseen on liitetty tiettyjen tietojen ja taitojen siirtämistä uudelle sukupolvelle. Nykyään ajatellaan, että sosialisatiolla ei ole pelkästään säilyttävä vaan myös uudistava luonne. Suomalaisen nuorisotyön sosialisatian alueena on ollut poliittinen sosialisatio. (Nieminen 2008, 24.)

Personalisatiolla tarkoitetaan nuoren kehittymistä omaksi itsekseen ja omaksi persoonakseen. *Personalisatiofunktio* pyrkii tunnustamaan, tunnistamaan ja tukemaan yksilön kasvua kokonaisvaltaisesti. Siihen kuuluu osaksi innostavat oppimiskokemukset ja jokaisen nuoren henkilökohtaisten vahvuuksien kehittäminen. Tähän tehtävään kuuluu olennaisesti nuoren vapaaehtoinen mukanaolo. (Nieminen 2008, 24.)

Sosiaali- ja personalisatiofunktioilla on puutteita, joten kolmanneksi nuorisotyön tehtäväksi on noussut *kompensatiofunktio*. Tällä tarkoitetaan pääasiassa korjaavaa työtä, sellaista työtä, joka auttaa nuorta hänen ongelmiansa kanssa joista hän ei itse pääse yli. Tätä tehtävää voidaan ja jaetaan erilaisten muiden tahojen kanssa, joita ovat esimerkiksi sosiaalihuolto ja koulutusjärjestelmät. (Nieminen 2008, 25.)

Resurssointi- ja allokointifunktio tarkoitetaan voimavaroja ja vaikuttamista. Tavoitteena on ollut nuoren kasvun- ja kehityksen tukeminen niin, että hän itse saa mahdollisuuden vaikuttaa itseään koskeviin asioihin. (Nieminen 2008, 26.) Tähän liittyy myös aiemmin mainittu Kurjen käsite demokratisatio eli, että jokainen ihminen on oman kulttuurinsa aktiivinen tuottaja.

Nuorisotyön funktiot muodostavat kokonaisvaltaisen kuvan nuorisotyön kentällä vallitsevista yleisistä tehtävistä. Nämä funktiot eivät poissulje toisiaan pois vaan yksittäiset nuorisotyön toimijat voivat toteuttaa useita funktiota samanaikaisesti toiminnassaan. Nuorisotyöllä on paljon yleisiä tehtäviä ja etenkin erilaisten instituutioiden on vaikea keskittyä pelkästään tiettyyn funktioon. Nuorisotyön on tärkeä olla selvillä siitä, mikä sen pääasiallinen tehtävä ylipäätään on. (Nieminen 2008, 27.)

3.2 Osallisuus nuorisotyössä

Osallisuus on käsitteenä hyvin ajankohtainen, koska se on saanut paljon huomiota viime vuosikymmeninä yleisessä keskustelussa ja asiana, jota halutaan edistää.

Jokainen nuori tarvitsee tukea ja ennen kaikkea onnistumisen kokemuksia. Osallistuminen ja osallisuus voivat tarjota nuorille mahdollisuuksia yhteiskunnalliseen kiinnittymiseen ja itsetunnon kohentamiseen. Käytännön elämässä harvoilla nuorilla on kuitenkaan tarpeeksi osaamista, tietoa tai voimavaroja osallistumiseen. (Hoikkala & Sell 2008, 217.)

Anu Gretschelin (2008, 245) mukaan osallisuudella tarkoitetaan erityisesti osallisuuden tunnetta, jonka paljastuu kuuntelemalla nuoria. Osallisuuden tunne täsmentyy suomenkielen sanojen voimaantuminen ja valtautuminen mukaan. Nämä kuvaavat elementtejä, jotka yhdistyvät osallisuudessa: tunnetta ja pystymistä. (Hoikkala & Sell 2008.)

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (2015) mukaan osallisuudella tarkoitetaan, että ihminen on osallisena johonkin yhteisölliseen toimintaan esimerkiksi harrastus- tai järjestötoiminnan kautta. Eri elämäntilanteissa osallisuus saattaa näyttäytyä aina hieman eri tavoin. Osallisuuteen liittyy vahvasti se, että saa mahdollisuuden vaikuttaa omassa yhteisössä. Yhteisön jäsenten välillä vallitsee arvostus, kunnioitus ja keskinäinen luottamus. Yksilö saa mahdollisuuden vaikuttaa itseään koskeviin sekä yhteiskuntaa koskeviin asioihin. Yhteiskunnallisesti osallisuus kuuluu demokratian peruselementteihin ja se nähdäänkin syrjäytymisen vastavoimana.

Osallisuus on otettu huomioon perusopetuslakia uudistettaessa. Koulun tehtävänä on toimia osallisuutta edistävänä ja osallisuuteen kasvattavana instituutiona. Valtiovalta

on myös ilmaissut tahtonsa siitä, että kaikkien oppilaiden tuli saada kokemus osallisuudesta. Joulukuussa 2013 perusopetuslakiin tehtiin lisäys liittyen osallisuuteen.

Opetuksen järjestäjän tulee edistää kaikkien oppilaiden osallisuutta ja huolehtia siitä, että kaikilla oppilailla on mahdollisuus osallistua koulun toimintaan ja ilmaista mielipiteensä oppilaiden asemaan liittyvistä asioista. Oppilaille tulee järjestää mahdollisuus osallistua opetussuunnitelman ja liittyvien suunnitelmien sekä koulun järjestyssäännön valmisteluun. (Perusopetuslaki, 47 § A.)

Tyypillistä suomalaiselle osallisuuden edistämiseksi on, että se tapahtuu ylhäältä alaspäin. Tällöin osallisuus tulee tulkituksi aikuisten säätämässä kehikoissa, eikä lasten ja nuorten. Tässä on vaarana se, että toimitaan täysin päinvastaisesti kuin on tarkoitus eli osallisuuden vastaisesti. (Kiilakoski 2014, 42.)

Osallisuuden toteutuminen on Suomessa vielä lapsenkengissä, vaikka olemme edistyneet viime vuosina paljon. Oppilaskuntien ulkopuolella osallisuus ja vaikuttaminen näyttäisi olevan melko vähäistä, eikä oppilailla ole käsitystä siitä miten pystyvät osallistumaan ja vaikuttamaan asioihin. (Kiilakoski 2014, 44.)

3.3 Tanssi-innostaminen ja nuorisotyö

Fosterin kehittämään tunnustuksen pedagogiaa liittyy vahvasti esittelemäni nuorisotyön kaksi neljästä perustehtävästä eli personalisaatiofunktio ja sosiaalifunktio. Tanssi-innostaminen on erityisesti yhteydessä nuorisotyön tavoitteisiin personalisaatiofunktion kautta.

Tanssi-innostajan tehtävänä on huomioida erityisesti yksilön henkilökohtaiset taipumukset ja vahvistaa hänen persoonallista itseilmaisuaan. Tanssi-innostamisessa sosiaalifunktio ei ole luonteeltaan säilyttävää, vaan nimenomaan uudistavaa. Tanssi-innostaminen haastaa totuttuja käsityksiä ja rohkaisee nuoria näkemään myös stereotyyppisten roolien ulkopuolelle. Tanssi-innostaminen linkittyy nuorisotyöhön myös sosiaalipedagogiikan avulla, koska tanssi-innostaminen on sosiaalipedagogista toimintaa. Tanssi-innostaminen ja Tunnustuksen pedagogia lähtökohtaisesti edistävät myös nuorten osallisuutta.

Osallisuuden voi jakaa kahteen laajempaan osa-alueeseen: sosiaalisuuteen ja poliittisuuteen. Käytännössä nämä osa-alueet nivoutuvat yhteen. Osallisuuden sosiaalisessa ulottuvuudessa korostuvat muun muassa kuuluminen johonkin, jäsenyys, arvostus, toimivat suhteet ja hyväksytyksi tulemisesta ja poliittisessa ulottuvuudessa korostuu muun muassa päätöksenteko, vaikuttaminen, vallanjakaminen ja vastuu. (Kiilakoski 2014, 41 - 44.) Arvostus, yhdessä tekeminen ja hyväksytyksi tuleminen liittyvät vahvasti myös tanssi-innostamiseen.

Nieminen (2008, 32) toteaa, että hieman epäselvää on mitä menetelmillä nuorisotyössä oikein tarkoitetaan. Menetelmiä on sekä yleisellä, että yksityiskohtaisella tasolla jäsennelly vain vähän. Hyvin suunniteltu menetelmä vie tavoitettaan kohti ja toteuttaa edellä jo mainittuja nuorisotyön funktioita. Nuorisotyön menetelmät ovat usein moniulotteisia kokonaisuuksia käytännön työssä. Näiden menetelmien joustavuus ovat samalla nuorisotyön vahvuus ja heikkous. Joustavuus ei saa tarkoittaa sitä, että tavoitteisiin ja menetelmiin suhtaudutaan väheksyvästi vaan pitää muistaa ja pitää mielessä nuorisotyön kasvatukselliset tavoitteet.

Tanssi-innostaminen on yhteydessä kulttuuriseen nuorisotyöhön taiteen tekemisen takia. Kulttuurisella nuorisotyöllä tarkoitetaan nuoren kasvun tukemista aktiiviseksi kansalaiseksi. Kasvaminen on prosessi, jolloin nuori rakentaa omaa identiteettiään ja muodostaa käsityksen itsestään. Hän pyrkii myös vaikuttamaan yhteiskuntaan omien käsitystensä mukaisesti. Kulttuurisella nuorisotyöllä on merkittävä tehtävä nuorten kasvun tukemisessa sekä elämäntilanteen vahvistamisessa. (Hoikkala & Sell 2008, 168-184.)

4 TUTKIMUSPROSESSIN KUVAUS

Aiemmissa osioissa määrittelin tutkimukseni kannalta tärkeimpiä käsitteitä. Tässä osiossa esittelen tutkimuskysymykseni, jolloin tanssi-innostamisen, nuorisotyön ja osallisuuden käsitteet löytävät paikkansa opinnäytetyössäni. Haastatteluista nousi vahvasti esille osallisuuden teema.

Tutkimusprosessini alkaa tutkimuskysymyksen määrittelemisellä. Tässä osiossa esittelen myös tiedonkeruumenetelmäni eli teemahaastattelun. Sisällönanalyysissa syven-

nyn tarkastelemaan ja tulkitsemaan haastatteluita, joiden avulla pääsen vastaamaan tutkimuskysymykseeni ja pohtimaan aiheeseen liittyviä teemoja.

4.1 Tutkimuskysymys

Tutkimuksessani pyrin löytämään vastausta seuraavaan kysymykseen:

1. Miten innostajat ja innostettavat kuvaavat nuorten osallisuuden kokemusta tanssi-innostamisessa?

Lähestyn siis aihetta haastateltavieni omien kokemusten kautta. Haastateltavia on kaksi eri kohderyhmää: tanssi-innostajat ja innostettavat. Tutkimuksessani käytän nuorisita, jotka osallistuvat tanssi-innostamiseen, termiä innostettavat ja tanssi-innostajista termiä innostajat.

Koen, että sekä tanssi-innostajan, että innostettavan roolit ovat yhtä tärkeitä ja kokemukset yhtä arvokkaita. Valitsin molemmat kohderyhmät sen vuoksi, että saisin mahdollisimman monipuolisen kuvan menetelmän käytöstä nuorisotyössä. Jos tutkisin pelkästään tanssi-innostajia, mutten nuoria, saisin puutteellisen kuvauksen menetelmästä. Osallisuuden edistämistä olisi siinä tapauksessa myös mahdoton tutkia, koska se merkitsisi toisen osapuolen osattomuutta.

4.2 Kvalitatiivinen tutkimusote ja kokemuksen tutkiminen

Tutkimukseni on kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus. Lähtökohtana laadullisessa tutkimuksessa on todellisen elämän kuvaaminen ja kohdetta pyritään tutkimaan mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. Tulokseksi voidaan saada vain ehdollisia selityksiä, jotka rajoittuen tietynlaiseen aikaan ja paikkaan. Pyrkimyksenä on löytää ensisijaisesti tosiasioita, kuin todentaa jo olemassa olevia väittämiä. (Hirsjärvi ym. 2001, 152.)

Valitsin laadullisen tutkimusotteen, koska käsittelen tutkimuksessani osallisuutta tanssi-innostajien ja innostettavien yksilöllisten kokemusten kautta. Tutkimuksessani on otettava huomioon, että haastateltavat tanssi-innostajat ovat vasta alkaneet käyttää menetelmää omilla tahoillaan nuorisotyön kentällä, joten kokemustietoa asiasta on

vasta vähän tarjolla. Määrällinen tutkimusote ei ole olisi ollut käytännössä edes mahdollinen.

Kokemuksen metodologialla tarkoitetaan sitä miten kokemusta voidaan tutkia tieteellisesti sellaisena kuin sen oletetaan olevan olemassa ja ymmärrettävissä. Kokemuksen tieteellisyyden pohjana on objektiivisuus kohteenmukaisuudeksi ymmärrettynä. Eli toisin sanottuna kyse on siitä kuinka hyvin tutkittava asia tavoitetaan tutkimuskysymyksen kannalta. (Perttula 2009, 136.) En tutki todellisuutta, vaan ainoastaan haastateltavien kokemuksia todellisuudesta. Tämän takia olen tietoinen siitä, että tutkimuksessani oleva tieto on täten aina samalla myös epätäydellistä.

Toinen syy laadullisen tutkimuksen valitsemiseen on, että arvostan itse kokemustietoa ja koen, että haastatteluiden avulla pääsen lähemmäksi luoda luottamuksellisen ilmapiiiri ja sen kautta päästä lähemmäs haastateltavan aidointa kokemusmaailmaa. Tutkimuksessani haastattelin valittuja yksilöitä ja haastattelu toteutettiin avoimin kysymyksin. Tutkimuksessani ei ole kriittisiä pisteitä vaan tulkitseminen jakaantuu koko tutkimusprosessin ajalle. Tutkimukseni toteuttaa laadullisen tutkimuksen piirteitä siten, että se muotoutuu tutkimuksen edetessä. Hirsjärvi ym. (2001, 152) toteaa, että laadullisessa tutkimuksessa tutkimussuunnitelma muotoutuu tutkimuksen edetessä. Tutkimuksen suunnitelmia muutetaan olosuhteiden mukaisesti ja tutkimusta toteutetaan joustavasti. Laadullisessa tutkimuksessa tulkitaan aineistoa ja tapauksia yksilöllisesti ja ainutlaatuisesti.

4.3 Teemahaastattelu tiedonkeruumenetelmänä

Aineiston tiedonkeruumenetelmäksi valitsin teemahaastattelun, koska olen kiinnostunut ihmisten kokemuksista ja heidän tarinoistaan. Haastattelu tiedonkeruumenetelmänä antaa mahdollisuuden olla kielellisessä vuorovaikutuksessa tutkittavan kanssa. Etuna tässä on tilanteen joustavuus aineistoa kerätessä. Vastauksia on mahdollista tulkita enemmän ja haastatteluaiheiden järjestystä voi tarvittaessa muuttaa. (Hirsjärvi ym. 2001, 191 – 192.)

Miellän kokemustiedon yhteiskunnassamme arvokkaaksi asiaksi. Haastattelun etuna on myös se, että voin tarvittaessa rohkaista ja esittää lisäkysymyksiä. Hirsjärven ym. (2001, 193.) mukaan haastateltavat voivat kokea haastattelutilanteen uhkaavaksi tai

pelottavaksi tilanteeksi. Rohkaisulla ja lisäkysymyksillä ei ole tarkoitus johdatella mitenkään haastattelua vaan päästä aitoon dialogiin toisen ihmisten kanssa.

Teemahaastattelun tarkoituksena on saada kokemuksellista tietoa menetelmän käytöstä nuorisotyössä, konkreettisia esimerkkejä siitä, miten tanssi-innostaminen menetelmänä on toiminut. Haastattelun tarkoituksena on myös saada tietoa siitä, mitä kaikkea tanssi-innostaja on havainnut, kokenut, huomannut menetelmää käyttäessään.

Teemahaastattelussa kysymysten tarkka muoto ja järjestys voivat puuttua. Teemahaastattelu vastaa hyvin kvalitatiivisen tutkimuksen menetelmiä, mutta se on myös hyvin käyttökelpoinen muita menetelmiä käytettäessä. (Hirsjärvi ym. 2001, 195.)

4.4 Aineistonkeruuprosessi

Aineistoni koostuu siis haastatteluista, jotka toteutin kolmelle tanssi-innostajalle, jotka käyttivät/käyttävät menetelmää nuorisotyössä ja kolmelle nuorelle, jotka olivat osallisia menetelmää käytettäessä. Tanssi-innostajista valitsin ne, jotka tietävästi tekevät säännöllisesti töitä myös nuorisotyönkentällä. Tarkoituksena oli saada kokemuksellista tietoa tanssi-innostamisesta ottaen huomioon molemmat eri toimijat. Haastattelukysymykset olivat erilaiset tanssi-innostajille ja innostettaville. Haastattelurungon kysymykset muotoutuivat jokaisen yksilöhaastattelun osalla hieman omanlaisikseen, johtuen ihmisten tavasta kertoa asioita. Tanssi-innostajat kertoivat todella avoimesti kokemuksistaan ja vastasivat seuraavaan haastattelurungon kysymykseen kysymättäkin. Nuorten kanssa kysymyksiä piti esittää hieman enemmän.

Löysin tanssi-innostajat haastatteluihin tanssi-innostaminen.fi sivustolta, jossa oli esiteltynä kaikki joulukuussa 2014 valmistuneet tanssi-innostajat. Haastateltavat nuoret löysin tanssi-innostajien avulla. Tanssi-innostajat olivat alustavasti kysyneet kukin omilla tahoillaan nuorten ryhmissä kiinnostusta tutkimukseeni ja haastatteluun osallistumisesta.

Haastattelut suoritin 2015 touko-syyskuussa Tampereen seudulla yksilöhaastatteluina. Haastattelin aina ensiksi tanssi-innostajan ja sen jälkeen hänen innostettavan oppilaansa. Tällä tavoin pystyin innostettavilta kysymään helpommin kysymyksiä kun jo hie-

man tiesin siitä, mitä kaikkea he olivat tunneilla tehneet. Haastattelut sovittiin kahvilaan tai lounasravintolaan. Yhden innostettavan haastattelu suoritettiin sähköpostitse.

Kaikilta haastatteluun osallistuneilta pyydettiin kirjallinen haastattelulupa (Liite1) ja kaksi alaikäistä nuorta toimitti vielä huoltajansa luvan (Liite2) haastattelun tekemiseen. Itse haastattelutilanteessa koin tärkeäksi varmistaa mukavan ympäristön niin, että haastateltavalle oli helppoa tulla paikalle ja, että itse olin ajoissa valmistautumassa haastatteluun. Haastattelut nauhoitin puhelimen ja tietokoneen ääninauhurilla. Haastattelut litteroin Word-tiedostoon ja kaiken kaikkiaan aineistoa syntyi yhteensä noin 50 sivun verran.

Käytän tässä tutkimuksessa tanssi-innostajista kirjaimia A, B ja C ja innostettavista nuorista samoin kirjaimia A, B ja C. Tanssi-innostaja A:n opetuksessa oleva nuori on innostettava A ja tanssi-innostaja B:n nuori on innostettava B jne. Valitsin tämän tyyppisen jaottelun anonymiteetin säilymisen vuoksi, mutta myös siksi, että myöhemmässä vaiheessa haastatteluiden yhteenvedoissa on helpompi seurata tekstiä kun Innostaja A:n nuori on Innostettava A jne.

4.5 Aineiston analyysi

Ensimmäinen vaihe aineiston järjestämisessä on tietojen tarkastus, sisältyykö virheellisyksiä tai puuttuuko tietoja. (Hirsjärvi ym 2001, 207.) Yhden innostettavan haastattelu, jonka suoritin sähköpostitse oli todella niukka, mutta sen vuoksi en halunnut hylätä kyseistä haastattelua. Muita puuttuvia tai virheellisiä tietoja ei ollut.

Hirsjärvi ym. (2001, 208 -209) kertoo, että kvalitatiivisessa tutkimuksessa aineiston järjestely vaatii paljon työtä analyysia varten. Jokaisen haastattelun jälkeen litteroin haastattelun ja alleviivasin jokaisen haastatteluista tärkeimpiä asioita tutkimukseni kannalta. Kaikkien haastatteluiden jälkeen huomasin paljon yhteneväisiä teemoja, jotka nousivat esiin. Näitä teemoja olivat yhteisöllisyys, dialogisuus ja itseilmaisuus. Nämä kaikki ikään kuin kuuluvat osallisuuden alle ja auttavat osallisuuden toteutumisessa, joten pääteemaksi nostin osallisuuden.

Haastattelurunkoni koostui tanssi-innostajilla viidestä eri kysymysalueesta ja innostettavilla kuudesta. Haastattelurunko oli vain näennäisesti olemassa siitä syystä jos kes-

kustelu ei kulkisi ja, että jonkinlainen punainen lanka säilyisi aiheessa. Onnekseni kaikkien haastateltavien kanssa keskustelua syntyi, eikä kysymyksiä juuri tarvinnut käyttää apuna. Jokaisesta haastattelusta muotoutui omanlaisensa.

Seuraavaksi esittelen kaikki tanssi-innostajat ja heidän innostettavansa. Syvennyn analyysissäni tarkasti haastateltaviini ja ensin kerron heistä itsestään ja sen jälkeen käsittelen laajemmin heidän omia kokemuksistaan tanssi-innostamisesta. Syy tarkkoihin esittelyihin on siinä, että haluan tuoda opinnäytteessäni haastateltavat mahdollisimman konkreettisiksi, että samaistuminen heihin olisi helpompaa.

4.6 Haastatteluiden kohderyhmät

4.6.1 Tanssi-innostajat

Innostaja A

Innostaja A on ammatiltaan teatteri- ja ilmaisutaidon ohjaaja. Hän pitää pienehkössä kunnassa yläasteikäisille ilmaisutaidon kerhoa, jossa hän käyttää nuorten kanssa muun muassa tanssi-innostamisen menetelmää. Kerho toimi keväällä 2015 viikossa pari tuntia 8.luokkalaisille nuorille ja lopputuloksena syntyi esitys muille koulun oppilaille ja opettajille. Kerho oli tarkoitettu kaikille yläasteikäisille, mutta vain kasiluokkalaiset innostuivat siitä. Syynä tähän Innostaja A epäilee siihen liittyvän paljolti kaverisuhteet ja perhesuhteet mistä oppilaat olivat lähtöisin.

Hän kuvailee luonnettaan impulsiiviseksi, helposti innostuvaksi ja ehkä myös hieman varautuneeksi. Hän on omassa arjessaan pätkäilijä, joka ei aina innostu ja ole iloinen, vaikkakin perusluonteeltaan sellainen on. Välillä Innostaja A kaipaa omaa rauhaa ja erakoitumista, vastapainoksi ihmisläheiselle työlleen. Innostaja A puhuu itsestään sosiokulttuurisena innostajana ja kokee työnsä merkitykselliseksi.

Innostaja A on taiteen tekemisen kautta etsiytynyt monenlaisten ryhmien pariin. Hän haluaa kokeilla omaa ammattitaitoaan ja omia kiinnostuksen kohteitaan erilaisten ryhmien kanssa ja sitä kautta juuri nuoret ovat tulleet viime vuosia yhä enemmän esiin. Innostaja A on tehnyt niin lasten, nuorten, vammaisten kuin vanhustenkin kans-

sa töitä. Hän on ohjannut kerhotoimintaa, teatteriharrastusta, leirejä ja projekteja ja kulttuurikasvatusta nuorten omien instanssien kautta.

Tanssi-innostajaksi A on päätenyt sen vuoksi, että hänelle itselleen tuli tarve päästä tekemään jotain uutta ja toisaalta saada uusia työkaluja omaan työhönsä. Ajatuksena hänellä oli myös romahduttaa omat tottumuksensa. Innostaja A sanoi, että koulutuksessa oli paljon tuttua hänelle itselleen, kuten sosiokulttuurisen innostamisen käsite, mutta tanssi-innostaminen kuitenkin rikkoi omia normeja ja vakiintuneita käsityksiä, siitä mitä taide voi olla.

Innostaja A:lta kuvaili tanssi-innostamista kolmella sanalla, joita olivat:

”Se on outoa. Se on vapauttavaa ja se on rohkaisevaa.”

Innostaja B

Innostaja B on ammatiltaan puualan/muinaistekniikan artesaani. Hän on toiminut myös koulunkäyntiavustaja ja tämänhetkiseen työnkuvaan kuuluu ammatillinen ohjaaminen. Hän opiskelee samanaikaisesti yhteisöpedagogiksi.

Luonteeltaan Innostaja B kuvailee itseään aika rauhalliseksi, rohkeaksi ja spontaaniksi heittäytyjäksi. Kiinnostuksen kohteina ja harrastuksena hänellä on ollut tanssiminen, joskus enemmän ja joskus vähemmän. Hänen kiinnostuksen kohteisiin liittyy myös teatteri, jooga ja akrobatia.

Innostaja B on päätenyt kouluttautumaan tanssi-innostajaksi, koska ajatteli sen olevan hyödyllistä sekä hänelle, että hänen työilleen. Hän sanoo maailmansa tavallaan laajenneen kun löysi oman kehollisuuden ja vapauden ja sitä kautta yhteyksiä omaan itseensä.

Kysyin Innostaja B:ltä miten hän kuvailisi tanssi-innostamista kolmella sanalla ja hän vastasi:

”Ehkä mä sanon, että keho, yhteisö ja luovuus.”

Innostaja C

Innostaja C on ammatiltaan äidinkielen ja kirjallisuuden opettaja yläkoulussa. Hän opettaa pääasiassa teatteri-ilmaisua vapaasti valittavana kurssina nuorille. Häntä kiinnostavat elämässä ihmiset ja heidän elämäntarinansa, teatteri ja kirjallisuus. Hän hakee elämyksiä ja kokemuksia ja haluaa aina haastaa itseään.

Tanssi-innostajaksi C päätyi, koska halusi toteuttaa itseään sekä löytää työhönsä uusia harjoitteita. Koulutuksen jälkeen hänelle kuitenkin tuli lisäkoulutuksen ja jonkinlaisen jatkon tarve. Hän sanoo, että kyllä oppilaiden innosta saa paljon, mutta itse tekemistä kaippaa säännöllisin väliajoin.

Kysyin Innostaja C:lta haastattelun lopuksi miten hän kuvailisi tanssi-innostamista kolmella sanalla ja hän sanoi:

”Se on vapaata. Mulle tulee mieleen armo siitä. Mitä mä armolla ajattelen, niin se on ansaitsematon rakkaus minun osakseni, et jotenkin niin, että sitä ei tarvitse ansaita. Ja kyllä rakkaus liittyy mulla siihen ihmiskäsitykseen ja jokainen saa olla sellainen mikä on ja löytää sen oman potentiaalinsa.”

4.6.2 Innostettavat

Innostettava A

Innostettava A harrastaa teatteria, tanssia ja vaikuttaa koulun oppilaskunnassa ja nuorisovaltuustossa. Hän on luonteeltaan positiivinen ja ulospäin suuntautunut ja tarttuu mielellään kaikkiin tilaisuuksiin mitä eteen tulee. Innostettava A:n mielestä kuka vaan voi osallistua tällaiseen toimintaan, mutta toteaa, että olisi hyvä tulla avoimin mielin kerhoon eikä niin ettei ole halukas tekemään mitään. Uusien asioiden kokeminen ei vaadi mitään taitoja vaan kiinnostusta ja innostusta.

Innostettava B

Innostettava B opiskelee ammattioppilaitoksen toista luokkaa linjaa kone ja metalli. Hän harrastaa jääkiekon katsomista ja haaveena hänellä on saada hyvä työpaikka tulevaisuudessa. Kiinnostuksen kohteina hänellä ovat jääkiekko ja jalkapallo.

Innostettava C

Innostettava C harrastaa tanssimista ja pianon soittoa. Hän on myös harrastanut näyttelemistä, mutta tällä hetkellä siihen ei ole aikaa. Hän on luonteeltaan sosiaalinen ja pitää esiintymisestä. Ilmaisutaidonkerhosta hän sai koulussa tietää valinnaisaine infon kautta ja se tuntui hänestä heti todella kiinnostavalta. Innostettava C on myös nähnyt edellisten luokkien ilmaisutaidon esityksiä.

5 TULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Tässä osiossa pyrin löytämään vastausta tutkimuskysymykseeni: Miten innostajat ja innostettavat kuvaavat nuorten osallisuuden kokemusta tanssi-innostamisessa? Tutkimustuloksissani nostan esiin haastatteluissa vahvasti nousseita teemoja, jotka liittyvät osallisuuteen. Näitä teemoja ovat: yhteisöllisyys, dialogisuus ja itseilmaisuus.

Tanssi-innostajat kertoivat innostettaville menetelmän alussa hieman tanssi-innostamisesta kukin omalla tavallaan, mutta eivät painottaneet menetelmää. Erilaisien harjoitteiden kautta innostettavat saivat itse kokemuksia menetelmästä. Innostettavat kuvailivat paljon harjoitteita, mitä olivat tunnilla tehneet esimerkiksi aikaisemmin mainittuja kaosliikettä, kosketusta ja hiljaista piiriä. He pitivät harjoitteista, mutta eivät osanneet yhdistää niitä tanssi-innostamiseen. Tanssi-innostajat painottivat haastatteluissa, että tanssi-innostaminen on menetelmänä sellainen, jonka ymmärtää parhaiten vasta itse koettuna. Kaikille kolmelle innostettavalle jäi positiivinen kuva tanssi-innostamisesta ja kaksi heistä toivoi, että koulussa saisi enemmän opetusta, joka perustuisi luovaan ja taiteelliseen toimintaan.

Innostettavista haastatteluista kävi myös ilmi, että kaksi heistä on todella aktiivisia toimijoita yhteiskunnassa. He harrastavat molemmat paljon erilaisia harrastuksia ja molemmilla oli myös sanottavaa siitä, miten kouluyhteisöä pitäisi kehittää parempaan

suuntaan. Kaikki innostettavat nuoret olivat koulun kautta osallistuneet tanssiinnostamiseen. Tähän liittyy huomionarvoine asia. Innostaja A:n ilmaisutaidon kerho toteutettiin koulun ulkopuolella vapaa-ajan toimintona, jolloin toimintaan osallistuminen oli täysin vapaaehtoista ja sen takia innostettavat sitoutuivat myös enemmän toimintaan. Innostaja B:n liikeilmaisutunnit olivat koulun lukujärjestyksessä olevia kiinteitä opetustunteja, joilla kuitenkin ei ollut pakko osallistua jos ei halunnut. Innostaja C:n tunnit taas olivat täysin vapaasti valittavissa opinnoissa. Kun toiminta on vapaaehtoista ja tapahtuu nuoren vapaa-ajalla myös osallistuminen toimintaan on sitoutuneempaan.

Innostaja A kertoi esimerkin siitä, miten hänen ilmaisutaidonryhmä sai alkunsa pienen kunnan koulussa. Nuoret itse pyysivät tällaista kerhotoimintaa ja koulussa heitä kuunneltiin ja heidät otettiin huomioon kun kerhotoiminnasta päätettiin.

Perusopetuslain 47 § mukaan, perusopetuksen yhteydessä voidaan järjestää oppilaille kirjasto- ja kerhotoimintaa tai muuta opetukseen liittyvää toimintaa. Samaisen opetuslain pykälän 47 a § (30.12.2013/1267) mukaan kaikilla oppilailla täytyy olla mahdollisuus osallistua koulun toimintaan ja sen kehittämiseen. Kaikkien oppilaiden osallisuutta tulee edistää opetuksen järjestäjän toimesta. Oppilailla tulee olla mahdollisuus ilmaista mielipiteensä oppilaiden asemaan liittyvissä asioissa. Oppilaille on myös järjestettävä mahdollisuus osallistua opetussuunnitelman sekä koulun järjestyssääntöjen valmisteluun. (Perusopetuslaki 21.8.1998/628.)

Nykypäivän yhteiskunnassa osallistuja ei osallistu toimintaan yhteisön paineen tai perinteen vuoksi. Sen tilalle on noussut omista yksilöllisistä kiinnostuksen kohteista ja arvoista lähtevä osallistuminen. Sen pohjana on osallistuminen siihen mitä itse pitää tärkeänä ja omaan identiteettiinsä kuuluvana. (Mäkelä 2002, 18.)

Osallisuus ryhmän sisällä ei vielä kerro osallisuudesta toteutumisesta tai edistymisestä. Osallisuudessa on myös tärkeää, että ihmiset pääsevät vaikuttamaan asioihin ja kokevat, että tulevat kuulluiksi ja nähdyiksi. Ryhmissä yhteisöllisyys ja dialogisuus lisääntyivät ja antoivat mahdollisuuden itseilmaisun toteutumiselle turvalliseksi koettussa ympäristössä. Kuulluksi ja nähdyksi tuleminen toteutui kaikkien innostettavien mielestä esityksien kautta. Innostettavat kokivat, että saivat vaikuttaa sellaisiin asioihin, jotka olivat heille itselle tärkeitä. Muu kouluyhteisö näkivät heidät uudella tavalla

ja esimerkiksi Innostettava A kertoi, että heidän esityksensä oli täysin heidän itsensä näköinen ja he saivat taiteen avulla ottaa kantaa heitä itseään häiritsevään asiaan, koulukiusaamiseen.

5.1 Yhteisöllisyys

Sosiaalipedagogisella toiminnalla pyritään tukemaan yhteisöllisyyttä, vuorovaikutusta ja sosiaalista osallistumista. Nämä ovat osa yksilön sosiaalista kehitystä. Sosiaalipedagogiikassa pyritään myös käyttämään hyödyksi kasvatuksellisia menetelmiä. Sillä tarkoitetaan sellaista toimintaa, joka on yhteisöllistä, osallistuvaa ja vuorovaikutuksellista. Sosiaalipedagogissa yhteisön ja yksilön kasvu nähdään myös olevan yhteydessä toisiinsa. (Ryynänen 2009, 9.)

Innostaja B:

”Tanssi-innostamisessa on se sosiaalipedagoginen näkökulma niinkun vahvasti läsnä. Tunnustuksen pedagogiikka, että siinä se kasvatusta, että se ei ole pelkästään tai taiteellista työskentelyä. Mä nään, että tanssi-innostamisella pystyy vaikuttamaan siihen pieneen yhteisöön, siihen ryhmään, mutta myös siihen ympäröivään yhteisöön.”

Yhteisöksi voidaan ymmärtää sellainen joukko ihmisiä joita yhdistää yhteiset intressit tai kuuluminen johonkin paikkaan tai ympäristöön. Tätä joukkoa yhdistää yhteenkuuluvuuden tunne (esim Grantham & Dyer 1981, 13; Fletcher 1987, 34). Automaattisesti perhe, jengi tai esimerkiksi naapurusto ei ole kuitenkaan yhteisö jos ajatellaan, että yhteisökäsitteeseen yhdistetään kokemus kuulumisesta yhteen. (Ryynänen 2009, 11.)

Jotta osallisuus toteutuisi yhteisössä, niin siihen vaaditaan tietynlaisia edellytyksiä. Koulun yhteisön pitää sisäisesti hyväksyä osallisuus osaksi työtään. Osallisuus toteutuminen edellyttää myös monia muita asioita, esimerkiksi yhteisöllisyyden tunnetta. Perusedellytysten ollessa kunnossa osallisuuden toteutuminen on helpompaa. Osallisuuden toteutumisen kannalta kaikissa tanssi-innostamisen ryhmissä oli lähtökohtaisesti ainakin hyvät edellytykset osallisuuden kokemusten syntymiselle.

Innostaja B:

”Mulle oli tärkeätä mun ryhmän kanssa se, että tuli nähdä siinä yhteisössä. Ei niinku toisille, eikä mulle vaan niinku myös heidän vanhemmille ihan eri tavalla, hekin näkivät sen ja sitten koulukavereille.”

Osallisuuden kokemukset edellyttävät avointa ja hyväksyvää ilmapiiriä. Tanssiinnostajien haastatteluista kävi ilmi, että he kaikki olivat kokeneet ryhmän yhteishengen muuttuneen toiminnan aikana paremmaksi ja avoimuus nuorten kesken lisääntyi loppua kohden.

Kerhotoiminnan kuluessa Innostaja A, että hänen innostettavansa kokivat, että ryhmä alkoi kerhon ja harjoitusten myötä tukea toinen toisiaan ja löytämään yhdessä ratkaisuja ja kokivat, että ryhmä oli heidän omansa.

Innostaja A:

”Kyl mä koin, että se yhteisöllisyyden kokemus tuli heille ja he halusivat puhaltaa siihen yhteen hiileen. Ryhmä alko tukea toinen toistaan ja löydettiin yhteisiä ratkaisuja niin kyllä ryhmähenki muuttu, että he koki, että se ryhmä on heidän.”

Innostettava A:

”Musta tuntu, että aluks no oltiin me sillonkin aika avoimia, mutta mitä loppua kohti mentiin niin sitä avoimempia meistä tuli ettei enää miettiny, että mitä toikin tästä sanoo ja sillein. Ja tiesi, että on se luottamus ettei kukaan kerro näistä kenellekään ellet sä halua.”

Yhteisöllisyydessä niin kuin osallisuudessakin yksilön tunteet ovat merkittävässä asemassa. Yhteisö ei vielä takaa yhteisöllisyyden tunnetta. Yhteisöllisyys syntyy kun jäsenten välillä vallitsee avoin ilmapiiri, kommunikointia ja osallistumista. Jokaista arvostetaan ja kunnioitetaan yhteisössä ja päätöksenteko tehdään yhdessä. Yhteisölli-

syys lisää yksilön henkistä pääomaa jos hän tuntee, että häntä arvostetaan, kunnioitetaan ja kuunnellaan. (Edu 2015.)

Innostettava C:

”Kaikki oli aluks ujoja ja kaikki oli vielä tuntemattomii toisille ja sit huomaa, että kun ollu enemmän kertoi niin huomaa, että kaikki on ollu avoimempii ja uskaltaa tehdä rohkeammin kaikkii harjoituksii ja sellaisii.”

Innostaja B huomasi paljon positiivisia vaikutuksia ryhmässä. Hänen innostettavansa oli myös sitä mieltä, että pääasia oli se, että tehtiin yhdessä ryhmän kanssa asioita. Innostaja B kyseenalaistaa oman havainnointinsa, koska kokee, että koskaan ei voi olla täysin varma ovatko omat havainnot todellisia vai haluaako hän vain nähdä asiat tietyllä tavalla. Hänen mielestään kuitenkin näytti, että luokkahenki parani ja tuli nuoret tulivat avoimemmaksi. Tanssi-innostaja koulutuksesta on Innostaja B:n mielestä ollut hyötyä nuorten kanssa. Palautetta ei nuorilta aina välttämättä saa, mutta yleisesti nuoret ovat sanoneet, että tärkeintä, että oltiin ryhmänä yhdessä.

Innostaja B:

”Kun ryhmä on toimiva, sen vaistoo. Sellanen hyvä fiilis välittyy. Ja sitten kun mä seurailen niitä ryhmiä kuinka ne kuuntelee ja tukee toisiaan ja lähtee tekee ihan ventovieraassakin ryhmässä. Toimiva ryhmä on sellanen tekevä ryhmä, vaikka sekin sallitaan, että on vaan, ettei tarvi tehdä.”

Innostettava B:

”Tehtiin liikeilmaisuus elokuva ja tulin hyvin toimeen muiden kanssa. Oli kivaa ryhmässä.”

5.2 Dialogisuus

Sosiaalipedagogisesti yhteisö ymmärretään syvemmin. Yhteisön ytimessä on toisen ihmisen kohtaamisen tapa, jota kuvataan aidon yhteisöllisyyden suhteen ja dialogisen

suhteen käsittein. Kyseessä on siis tasa-arvoinen suhde, jossa kunnioitetaan toista ihmistä ja hänen vapauttaan. Dialogisuus on yksi tunnusmerkki yhteisöllisyyden suhteen. (Kurki 2002, 50).

Freiren (2005, 97 – 101) mukaan dialogi ja dialoginen suhde edellyttävät rakkautta maailmaa ja ihmisiä kohtaan. Dialogi edellyttää myös toivoa ja kriittistä ajattelua. Dialogi on yhdessä olemista ja tekemistä tasa-arvoisella tavalla ja dialogin syntyminen vaatii syvän uskon ihmiseen.

Innostettava A:

”Mun mielestä ohjaaja kuunteli tosi hyvin, että kaikki meidän ideat otettiin huomioon. Me annettiin sille ideoita ja sitten se kokos niitä ja antoi meille lisää ideoita ja sitten me sanottiin, et joo toi hyvä idea.”

Innostaja C:

”Kun oltiin poissa siitä mitä koulussa yleensä tehdään, niin tuli aivan uusia juttuja ja sellanen tietynlainen dialogisuus synti.”

Tanssi-innostajalla on kolme keskeistä roolia. Yksi keskeinen tehtävä on saattaa ihmiset dialogiin. Innostaja luo toiminnalleen puitteet, jotka mahdollistavat avoimen ja pelottoman ilmapiirin. Tanssi-innostaja toimii toisaalta myös organisaattorina, joka loppukädessä vastaa toiminnan pedagogisesta luonteesta ja taiteellisesta tasosta. Kolmanneksi tanssi-innostaja toimii myös herkistäjänä. Hän auttaa innostamisen kautta ihmisiä tulemaan tietoisemmaksi asioista ja ilmiöistä. Tanssi-innostajalla on käsitys hyvästä, mutta hänellä ei ole olemassa oikeaa tietoa ja totuutta asioista. (Foster 2015, 23).

Innostaja B joutuu työssään puhumaan paljon eikä näe siinä mitään vaikeaa, mutta toteaa, että ole omasta mielestään ollut koskaan verbaalisesti lahjakas. Hän ei halua ilmaista itseään kielellisesti vaan tekee sen mielellään muilla keinoilla. Hän on tehnyt ja tekee töitä sellaisten ihmisten parissa, jotka eivät välttämättä puhu ollenkaan ja sen kautta kokenut, että dialogin ja yhteyden löytäminen toiseen ihmiseen voi tapahtua myös kehollisesti.

Innostaja B:

”Löytää sen yhteyden siihen toiseen kehoon. Mun mielestä ei pidä saada mitään mullistavia aikaansaannoksia vaan pystyy tarjota ees pieniä kokemuksia jostain muusta. Kehollisuutta avaavia kokemuksia, jos sillein voi sanoa, mikä niinku sisältää uudentyyppisen kehoikäytännön, mutta sitten ehkä tiloja kohdata toinen ihminen nimenomaan ilman sitä kielellistä kommunikointii. Sitten sitä näkemistä ja nähdäksi tulemista. Ja sellaista hyväksyntää siihe, että ollaan kaikki ihmisii.”

Tanssi-innostajalla on tärkeä rooli osallisuuden kokemusten syntymiseen ryhmässä. Innostaja A:n ryhmässä ei syntynyt mitään suurempia ristiriitoja, mutta vähän oudokuntaa harjoitteita kohtaan syntyi ja sitä kautta nuoret alkoivat myös kyseenalaistaa niitä. Innostaja A oli sanonut jo alussa, että on lupa sanoa jos jokin on vikana tai häiritsee. Se auttoi hänen mukaansa siihen, että siellä kyseenalaistettiin jopa hänen ohjauksellisia ratkaisujaan ja jos jollekin tuli joku idea niin sitten siitä keskusteltiin.

Osallisuudessa on yleistä yksilön kokemuksen lisäksi myös yhteisön vuorovaikutus. Yksilö tunnistaa, että hänellä on vaikutusmahdollisuuksia asioihin. Nuorten äänen kuuleminen mahdollistuu jos nuorelle annetaan tunnustusta jo varhaisessa vaiheessa. Osallisuus on yksilötason lisäksi myös yhteisön asia. Nuoren pelkkä huomioiminen ei riitä, vaan nuoren täytyy saada kokea, että hän saa äänensä kuuluviin yhteisössä ja pystyy tätä kautta vaikuttamaan asioihin oikeasti. Edellytys on, että nuori sekä tunnustetaan, että tunnustetaan yhteisön jäseneksi. (Kiilakoski 2008, 73.)

5.3 Itseilmaisu

Opetus ja sivistystoimen kulttuuritoiminnan ja liikunnan 1§ mukaan taiteen perusopetuksen tarkoituksena on lapsille ja nuorille eri taiteenalojen opetusta, joka antaa samalla oppilaalle valmiuksia ilmaista itseään. Myös tanssi-innostamisen menetelmän yhtenä tarkoituksena on, että se antaa ihmiselle valmiuksia ilmaista itseään.

Innostaja A kertoi nuorille kerhotoiminnan alussa tanssi-innostamisesta, mutta lähestyi asiaa kuitenkin niin, että mikä häntä kiinnostaa ja mitä nuorten kanssa voisi kokeilla ja painotti, että hän tarjoaa vaihtoehtoja ja nuoret itse saavat päättää tarttuvatko nii-

hin vai tehdäänkö jotain muuta. Hän myös uskoo, että nuoria innosti kokeilla kaikkea uusia harjoitteita herkemmin senkin takia, että kaikki oli vapaaehtoista ja kaikesta sai sanoa suoraan mielipiteensä.

Innostaja A:

”Selkeästi kaikilla on intohimo ja tarve itseilmaista ja haaveena näyttelijän ura, että se selkeesti on nyt ollu tarpeellinen jatkumo sille, että saa olla esillä.”

Innostaja A:ta pyydettiin ohjaamaan kerhoa ja hänen kokemuksensa oli, että kouluajan ulkopuolella oleva kerhotoiminta sai luultavammin osallistumaan juuri sellaiset nuoret joilla oli tarvetta ilmaista itseään ja haaveena näyttelijän ura. Myös kaksi innostettavaa oli yhtä mieltä tunteista joilla olivat olleet. Innostettavat kokivat tärkeäksi, että saivat purkaa omia tunteitaan tunteilla.

Innostettava A:

”Esitys ja harjoitteet oli vapauttavii, koska molemmissa sai purkaa itteensä ja tehdä mitä vaan, eikä mikään ollut väärin... joo sellainen tunne tuli just ettei ollut mitään rajoja sillein, että mitä ei sais tehdä. Kaikki uskalsi ja tietysti riippuu persoonasta miten lähti siihen mukaan, mutta kaikki omana itsenään ja persoonanaan.”

Innostettava C:

”Kuka vaan voi osallistua, kuka on kiinnostunu näyttelemisestä ja just sillein et ei vaan tulis sen takia, että se on helppoo eikä tuu mitään läksyy vaan haluais päästä toteuttaa kaikkee omia ideoita. Tällainen toiminta voi antaa nuorille vapautumista kun noi tunnit on aika tollasii fyysisii ja siellä pystyy vähän purkaa tunteitakin, kun verrataan muihin tunteihin missä vaan istutaan ja ollaan hiljaa.”

Innostettava A kertoi myös, että yhdessä harjoitteessa, jossa kirjoitettiin, hänelle tuli todella voimakkaita tunteita ja, että esityksessä sai sitten ilmaista itseään ja omia ajatuksiaan.

”Silloin kun me ite kirjoitettiin niitä sanoituksia, esimerkiksi kun me kirjoitettiin siitä, että mitä me ollaan niin sit mulla lähti tosi syvälliseksi se, että niissä uskalsi lähteä tosi syvälle, koska kaikki ymmärsi sua ja kukaan ei tyrmännyt sua. Esitys oli niinkun meidän näköinen ja omiin ajatuksiin pohjautu.”

Kaikki innostettavat mainitsivat haastatteluissaan ryhmän tärkeydestä ja siitä, että innostaja oli ollut todella mukava ja ottanut kaikki huomioon. Ryhmäläisten tutustuttua toisiinsa, he tunsivat luottamusta ja yhteisöllisyyden kokemuksia ryhmässä. Itseilmaisuu oli näin ollen helpompaa innostettavien mielestä kun ympäristö oli turvallinen ja ohjaaja oli jokaisessa hetkessä läsnä. Yhdelle innostettavalle oli erityisen tärkeää päästä ilmaisemaan itseään.

Innostettava C:

”Öö... varmaan just se, että on saanu niin hyvin ilmaista itteensä ja se meidän ryhmä. Sellaista ittensä heittäytymistä sillein, että pystyy paljon vapaammin eikä tarvi mieltä mitä muut ajattelee ja sillein, että pystyy hyvin heittäytyä.”

Innostaja B näkee, että tanssi-innostamisella pystyy vaikuttamaan siihen pieneen yhteisöön, että siihen ympäröivään yhteisöön. Hänen mielestään elämme kulttuurissa, jossa monet ovat hukassa oman kehollisuutensa kanssa, vaikka harrastetaankin paljon esimerkiksi liikuntaa.

Innostettava B:

”Liike-ilmaisun tunteja oli noin 1-3 kertaa viikossa ja itseilmaisuu tuntui mukavalta. Harjoiteltiin esimerkiksi, että jos koskettaa niin miten reagoi toisen kosketukseen.”

Innostaja B sanoo itse ajatelleensa:

”Tässä on tää mun keho, mutta mitä mä sillä oikein tekisin. Luovuus avautuu tietyllä tavalla sen kokonaisvaltaisen keho-mieli yhteyden kautta eri tavalla, aukee tietyt lukot. Jokaisessa ihmisessä on luovuus ja jos lähtee avaa tällaisia lukkoja tai on yhteydessä toisiin ihmisiin niin tavallaan vapauttaa sen luovuuden.”

Tanssi-innostamisessa ajatellaan, että keho ja mieli on yhtä. Luovuus avautuu tietyllä tavalla kokonaisvaltaisen keho-mieli yhteyden kautta ja sitä kautta se saattaa avata tietynlaisia lukkoja. Näitä asioita Innostaja B haluaa tarjota ja levittää muille ihmisille.

Innostettava A:n mielestä kun ilmaistaan itseään, asiat voidaan tehdä, joka kerta eri tavalla.

Innostettava A:

”Kyllä mä lähtisin mukaan uudestaan, koska siitä voi oppia jotain uutta. Aina voi tehdä eri tavalla, että se ei ole koskaan ihan tismalleen samantyyppistä, koska jos sä ilmaiset niin et sä tee koskaan sen askelmäärän ja samalla lailla. On se ihan erilaista kuin lukea paperista suoraan. Se riippuu niin paljon siitä miltä susta tuntuu just sillä hetkellä.”

6 POHDINTA

Innostajien ja innostettavien mielestä tanssi-innostaminen lisää nuorten itsetuntoa ja itseluottamusta. Oman itsensä pohdiskelu lisääntyy ja se on jo itsessään tavoittelemisen arvoinen asia. On tärkeää, että nuoret tekevät itse ja seisovat esityksiensä takana.

Kouluyhteisössä osallisuus tarkoittaa mahdollisuutta vaikuttaa koulua ja itseä koskeviin asioihin. Kaikkien toimijoiden osallisuus on silloin tärkeää. Opettajat toteuttavat osallisuutta toistensa kanssa ja katsovat, että myös osallisuus toteutuu oppilaiden kanssa. Opettajat saattavat ottaa itselleen vastuun yhteisistä asioista koulussa ja oppi-

laiden kuulluksi tuleminen ei toteudu. Ei riitä, että opiskelijat myöskään tulevat kuul-
luiksi vaan, että he itse saavat osallistua heitä koskevien asioiden suunnitteluun. To-
dellinen osallisuus on mahdollista vain jos se on hyväksytty toimintatapa opettajan-
huoneessa kuin sen ulkopuolellakin. Osallisuus ja osallisuuden kokemus on erityisen
tärkeää muutostilanteissa. Ne auttavat ymmärtämään muutokseen johtaneita syitä ja
muutoksen hyväksymistä. (Salovaara & Honkonen 2000, 39 - 41.)

Tanssi-innostajat kertoivat, että kouluissa oli vaihtelevasti suhtauduttu heidän toimin-
tatapoihinsa. Toiset opettajat olivat olleet hyvinkin kiinnostuneita ja innoissaan toi-
minnasta ja erityisesti nauttineet ryhmän tuottamasta loppuesityksestä. Toiset opettajat
taas ajattelivat, että toiminta lisää kaaosta. Heidän kokemusten perusteella koulussa
opettajat eivät ole olleet yksimielisiä mitä mieltä ovat ryhmien toiminnasta.

Ryhmissä, joissa tanssi-innostamista käytetään, osallisuus näkyy vahvasti muun muas-
sa siinä, että oppilaat itse saavat osallistua siihen mitä ryhmässä tehdään ja saavat esi-
tysten kautta mahdollisuuden vaikuttaa ja saattaa itsensä nähdyiksi. Jotta osallisuus
toteutuu ryhmässä, on siinä vallittava avoin ilmapiiri, jossa uskaltaa sanoa oman mie-
lipiteensä.

Tutkimukseeni vaikutti se, että menetelmää on vasta aloitettu käyttämään joten yleis-
tettävyyksiä ei voida luoda. Jos tutkimukseni toteutetaan uudelleen uskon, että osalli-
suuden edistämisen elementtejä löytyisi samalla tavalla, koska osallisuuden edistämi-
nen on selvästi sisäänkirjoitettu tanssi-innostamisen ja tunnustuksen pedagogian kes-
keiseksi sisällöksi. Ymmärrän kuitenkin, että tutkimuksen tulokset ovat aina ehdolli-
sia, jolloin saamani tulokset voidaan myöhemmin todeta kumottavissa oleviksi.

Huomasin jo varhaisessa vaiheessa, että menetelmänä tanssi-innostaminen sivuaa nuo-
risotyön tavoitteita vahvasti. Tanssi-innostaminen on vahvasti pedagogiikaltaan yh-
teydessä nuorisotyön tavoitteisiin, koska tanssi-innostaminen on sosiaalipedagogista
toimintaa, joka liittyy vahvasti nuorisotyöhön. Koen ja uskon, että tulevaisuudessa
erilaisten uusien menetelmien käyttö nuorisotyössä yleistyy ja tanssi-innostaminen voi
olla yksi menetelmä, jota voisi nuorisoalan tutkinnoissa hyödyntää.

Ilokseni huomasin, että tanssi-innostajien haastatteluista jäi vahva kuva siitä, että
kaikki he kaikki ovat alalla, jossa saavat mahdollisuuden toteuttaa itseään tavalla tai

toisella ja, että he kaikki ovat innoissaan menetelmästä. Tanssi-innostaminen on tuonut heidän elämäänsä uuden menetelmän, jota he voivat soveltaa omassa työssään. Lisäksi tanssi-innostaminen on antanut heille itselleen paljon. Yhteistä haastatteluun osallistuvilla tanssi-innostajilla on, että he olivat lähteneet koulutukseen, jotta pääsisivät ilmaisemaan itseään ja osaksi myös siksi, että saisivat omaan työhönsä uuden menetelmän jota käyttää.

Koin hieman vaikeaksi tutkimuksessani yhden innostettavan haastattelun. Vaikeaksi haastattelu osoittautui monestakin eri syystä johtuen. Välimatkan takia sovimme ensiksi haastattelun Skypeen, joka usean peruuntumisen jälkeen vaihtui puhelinhaastatteluksi. Hän vaihtoi puhelinhaastattelun ajankohdankin moneen kertaan, joten näin parhaaksi kysyä häneltä haastattelun toteuttamista sähköpostitse. Tämä onnistui, mutta sain hyvin niukan haastattelun. Tämä saattoi minut tilanteeseen jossa jouduin punnitsemaan jätänkö haastattelun koko pois opinnäytetyöstäni vai lyhykäisyydestään huolimatta säilytän sen. Päätin pitää haastattelun osana opinnäytetyötäni, koska koen, että jokaisen haastateltavani nuoren kokemus tanssi-innostamisesta on yhtä tärkeä. Haastattelu toimii myös esimerkkinä siitä, että vaihtoehtoisia haastattelutapoja on monia.

Jäin pohtimaan tutkimukseni jälkeen vielä mitä eroa tanssi-innostamisella on erilaisiin kehotietoisuus menetelmiin nähden. Tähän löysin seuraavan vastauksen: Tanssi-innostamisella ja erilaisilla kehotietoisuusmenetelmillä ja tanssi- ja teatterimenetelmillä on paljon yhteistä, mutta myös eroavaisuuksia. Tanssi-innostaminen eroaa esimerkiksi yhteisötanssista siinä, että se on tavaramerkiksi rekisteröity menetelmä, jonka filosofinen, pedagoginen ja taiteellinen tausta on määritelty tarkemmin kuin yhteisötanssissa. Kuka tahansa voi kutsua itseään yhteisötaiteilijaksi, mutta vain koulutetut ohjaajat voivat käyttää tanssi-innostamisen menetelmää ja kutsua itseään tanssi-innostajiksi. (Foster 2015, 18.)

Uskon, että tässä piilee menetelmän vahvuus. Menetelmä on turvattu koulutuksen ansiosta ja sen käyttöä valvotaan, joten kuka tahansa ei voi kutsua itseään tanssi-innostajaksi joten menetelmän käytön laadukkuus säilyy. Kiinnostavaa on seurata miten tanssi-innostaminen tulevaisuudessa tulee näkymään nuorisotyön kentällä.

LÄHTEET

Edu 2015. Yhteisöllisyys. WWW-dokumentti.

http://edu.fi/yleissivistava_koulutus/teemat/osallisuus_ja_oppilaskuntatoiminta/yleissivistava_koulutus/teemat/osallisuus_ja_oppilaskuntatoiminta/osallisuus/yhteisollisyys
Ei päivitystietoja. Luettu 14.11.2015.

Foster, Raisa 2012a. The Pedagogy of Recognition . Dancing Identity and Mutuality. Tampere: Tampere University Press.

Foster, Raisa 2012b. Tanssi-innostaminen herkistäjänä keholliseen ymmärrykseen. Teoksessa Hämäläinen, Juha (toim.) Sosiaalipedagoginen aikakauskirja, vuosikirja 2012. vol 13. Kuopio

Foster, Raisa 2015a. Kohti yksilön ja yhteisön hyvinvointia. Helsinki: BoD™ - Books on Demand.

Foster, Raisa 2015b. WWW-dokumentti. <http://www.raisafoster.com/> Päivitetty 12.3.2015. Luettu 12.3.2015.

Foster, Raisa 2015c. WWW-dokumentti. <http://tanssi-innostaminen.fi/menetelma/> Ei päivitystietoja. Luettu 9.11.2015.

Freire, Paulo 2005. Sorrettujen pedagogiikka. Tampere: Vastapaino.

Hirsjärvi, Sirkka, Hurme, Helena & Sajavaara, Paula 2000. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Yliopistopaino.

Hoikkala, Tommi & Sell, Anna (toim.) 2008. Nuorisotyötä on tehtävä, menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Nuorisotutkimusverkosto julkaisuja 76. Helsinki: Hakapaino Oy

Hämäläinen, Juha & Kurki, Leena 1997. Sosiaalipedagogiikka. Porvoo: WSOY

Karvonen, Timo 2014. ”Jotakin tulee muuttamaan – se on varma.” Tanssiinnostaminen kokemuksena innostettavan näkökulmasta. Opinnäyte. Mikkelin ammatikorkeakoulu. Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma.

Kurki, Leena 2000. Sosiokulttuurinen innostaminen. Tampere: Vastapaino.

Kiilakoski, Tomi 2014. Koulu on enemmän.. Nuorisotyön ja koulun yhteistyön käytännöt ja ongelmat. Nuorisotutkimusverkosto. Tampere: Juvenes Print.

McLaren, Peter 2009. Che, Freire ja vallankumouksen pedagogiikka. Helsinki: Haka-paino Oy.

Mäkelä, Raine 2002. Yhteisöllisyydestä. Perusteluja, tulkintoja, menetelmiä. Pori: Kehitys Oy.

Nieminen, Juha 2008. Vastavoiman hahmo – Nuorisotyön yleiset tehtävät, oppimisympäristöt ja eetos. Teoksesta Hoikkala, Tommi & Sell, Anna (toim.). Nuorisotyötä on tehtävä – menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Helsinki: Haka-paino Oy.

Nivala, Elina ja Saastamoinen, Mikko (toim.) 2010, Nuorisokasvatuksen teoria – perusteita ja puheenvuoroja. Nuorisotutkimusverkosto Julkaisuja 73. Helsinki: Yliopistopaino

Perttula, Juha & Latomaa, Timo (toim.) 2009. Kokemuksen tutkimus, merkitys – tulkinta – ymmärtäminen. Tampere: Dialogia Oy.

Perusopetuslaki 21.8.1998/628. WWW-dokumentti.

[https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628?search\[type\]=pika&search\[pika\]=perusopetuslaki#L8P47a](https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628?search[type]=pika&search[pika]=perusopetuslaki#L8P47a) Ei päivytystietoja. Luettu 5.8.2015.

Ranne, Kaarina 2002. Sosiaalipedagogiikan ydintä etsimässä. Sosiaalipedagogiikka suomalaisten ja ruotsalaisten asiantuntijahaastattelujen sekä dokumenttien valossa. Turku: Turun yliopisto.

Ryynänen, Sanna 2009. Sosiaalipedagoginen aikakauskirja. Tampere: Vastapaino.

Salovaara, Reija & Honkonen, Tiina 2000. Voi hyvin opettaja! Jyväskylä: PS-kustannus.

Santos, Salla-Maria 2015. Tanssiuus minussa. Opinnäyte. Oulun ammattikorkeakoulu. Tanssinopettajan koulutusohjelma.

Suomen sosiaalipedagoginen seura Ry 2015. WWW-dokumentti.
<http://www.sosiaalipedagogiikka.fi>. Päivitetty 12.4.2015. Luettu 12.4.2015.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2014. WWW-dokumentti
<https://www.thl.fi/fi/web/hyvinvointi-jaterveyserot/eriarvoisuus/hyvinvointi/osallisuus>
Ei päivitystietoja. Luettu: 25.10.2015

Tolvanen, Henna (toim.) 2014. Opetustoimen lainsäädäntö. Helsinki: Talentum Media Oy.

HAASTATELTAVAN KIRJALLINEN SUOSTUMUS

Minä _____ annan suostumukseni siihen, että Mikkelin Ammattikorkeakoulun opiskelija Anu Palm saa haastatella minua opinnäytetyötään varten. Tutkimuksessa käsitellään tanssiinnostaminen® menetelmää nuorisotyössä.

Nimiä ei julkaista tutkimuksessa ja haastatteluaineisto hävitetään tutkimuksen päätyttyä. Haastattelu toteutetaan yhdessä sovittuna ajankohtana ja sen kesto on noin tunti.

Paikka ja aika

_____

Allekirjoitus

_____

Nimen selvennys

_____

Ystävällisin terveisin,

Anu Palm

anupalm91@hotmail.com

041 504 8382

**HUOLTAJAN KIRJALLINEN SUOSTUMUS ALAIKÄISEN
OSALLISTUMISELLE HAASTATTELUUN**

Annan suostumukseni, että huollettavani _____ saa osallistua Mikkelin Ammattikorkeakoulun opiskelijan Anu Palm in opinnäytetyönä tehtävän tutkimuksen haastatteluun.

Tutkimuksessa kootaan yhteen haastateltavien kokemuksia tanssiinnostamisesta®. Tutkimuksessa ei julkaista nimiä ja haastatteluaineisto hävitetään tutkimuksen päätyttyä. Haastattelu toteutetaan nuoren kanssa yhdessä sovittuna ajankohtana. Haastattelun kesto on noin tunti.

Paikka ja aika

_____

Allekirjoitus

_____

Nimen selvennys

_____

Ystävällisin terveisin,

Anu Palm
anupalm91@hotmail.com
041 504 8382

Tanssi-innostajien haastattelurunko*Itsestä*

- Kuvaile hieman luonnettasi?
- Mitä harrastat, mistä olet kiinnostunut?
- Mikä olet ammatiltasi?
- Millä tavalla työsi on linkittynyt nuorisotyöhön?

Ryhmästä

- Miten päädyit ohjaamaan ryhmää?
- Kuka voi osallistua tällaiseen toimintaan?
- Mitä mieltä muut opettajat olivat mieltä toiminnasta?
- Millainen ryhmä teillä oli?
- Ketä siihen kuului?
- Millainen oli ryhmähenki?
- Minkälainen on sinun mielestäsi toimiva ryhmä?
- Oliko ryhmässä ristiriitoja? Jos oli miten ratkaisit ne?
- Kuuntelitko ryhmää ja ryhmän tarpeita?
- Mitä tavoitteita sinulla oli ryhmän kanssa ja pääsitkö niihin?

Harjoituksista

- Mitä harjoituksia teitte? Esimerkkejä?
- Olivatko kaikki mukana harjoituksissa?
- Huomasitko niiden aikana ryhmässä muutoksia?
- Herättivätkö harjoitukset tunteita nuorissa?
- Mitä kerroit ryhmäläisille tanssi-innostamisesta?

Tanssi-innostamisesta

- Mikä sai sinut kouluttautumaan tanssi-innostajaksi?
- Mitä tanssi-innostaja tekee?
- Miksi innostamista tehdään?
- Missä kaikkialla voi käyttää tanssi-innostamista?
- Näetkö ongelmakohtia menetelmän käytössä?
- Tanssi-innostamisen tulevaisuus?

Nuorisotyöstä ja tanssi-innostamisesta

- Miten pystyt hyödyntämään menetelmää työssäsi?
- Koetko, että nuorisotyö ja tanssi-innostaminen kohtaavat toisensa jollain lailla?
- Mitä mahdollisuuksia tanssi-innostaminen voi tarjota nuorille?
- Mitä olet havainnut työtä tehdessäsi?
- Missä muualla tanssi-innostamista voisi käyttää?

Innostettavan haastattelurunko

Itsestä

- Kuvaile hieman luonnettasi?
- Mitä harrastat?
- Mikä sai sinut lähtemään ilmaisutaidon kerhoon/tunneille?

Ryhmästä

- Millainen ryhmä teillä oli?
- Ketä ryhmään kuului?
- Millainen oli ryhmähenki?
- Kuka voi osallistua tällaiseen kerhoon?
- Oliko ryhmässä ristiriitoja?
- Oliko ryhmänne toimiva? Millä tavoin?

Ohjaajasta

- Millainen ohjaajanne oli?
- Kertoiko hän alussa mitä tulette tekemään? Kertoiko hän tanssi-innostamisesta?
- Tuliko mitään yllättäviä tilanteita? Jos tuli, miten ohjaaja hoiti ne?
- Kuunteliko ohjaaja teidän ryhmäläisiä?

Harjoituksista

- Mitä harjoituksia teitte?
- Olivatko harjoitukset helppoja/vaikeita?
- Mitä olit mieltä harjoituksista?
- Mitä positiivista harjoituksista jäi mieleen?
- Mitä negatiivista?
- Koitko harjoitteiden aikana jotain tunteita? Jos koit niin mitä?

Esityksestä

- Kerro vähän esityksestä? Teema/idea?
- Mikä esityksestänne teki erilaisen?
- Miten esitys meni omasta mielestä?
- Mikä oli oma roolisi esityksessä?
- Otettiin yleisöä huomioon?
- Minkälaisia tunteita esitys herätti?
- Kuulitko jotain kommentteja mitä yleisö oli mieltä esityksestä?
- Oliko esitys teidän vai ohjaajan näköinen?
- Opitko jotain uutta?
- Miten toiset oppilaat ja opettajat suhtautuivat toimintaan?

Tulevaisuudesta

- Lähtisitkö uudelleen toimintaan mukaan?

LIITE 2.

Yksisivuinen liite

- Mitä tämä voi antaa nuorille?
- Mitkä ovat tulevaisuuden suunnitelmasi?